

BIBLIA ÉS GYÜLEKEZET

2023. december; ár: 500,- Ft

A Biblia Szövetség Egyesület folyóirata

XXXV. évfolyam 4. szám

„Ti ne féljetek!”
(Máté evangéliuma 28,5)

Őszi csendesnapok Budapesten és Miskolcon (2023. november 4.)

Miskolci szolgálók

Ósz András

Mező Miklós

Lőrincz Attila

Pintér Elemér

Sípos Aba Álmos

Dr. Makrai Tibor

Budapesti szolgálók

Tamás Balázs

Szabó László

Margit István

Ágoston Géza

Alföldy-Boruss Dezső

Kovács-Hajdu Albert

A miskolci (1.) és a Budapest-pasaréti (2.)
csendesnap résztvevői

FÉLELMEINK GYÓGYULÁSA

Szeretettel köszöntöm
a kedves Olvasókat!

Idei utolsó lapszámunk fő témája a félelem. Talán furcsának találjuk, hogy az év végi kiadványunkban nem az advent, a karácsony a fő téma, de szeretettel emlékeztetem az Olvasókat: Jézus fogantatásának kijelentésében kétszer is felhangzik ez, „*Ne félj!*”

Először Máriának mondja az angyal (Lk 1,30), majd Józsefnek (Mt 1,20).

Jézus születésekor ezt hallják az angyaloktól a pásztorok is (Lk 2,10).

A felnőtt és szolgálatba lépő Jézus maga is számtalan esetben biztatja így hallgatóit, majd feltámadása után tanítványait.

Minden embernek vannak félelmei, amelyek talán az év végi időszakban különösen is felerősödnek.

Ez a korszak, amiben élünk, igencsak rettenetes és félelmetes.

Ezen felül az sem titok, hogy életkorunk szerint is vannak meghatározó félelmeink, úgynevezett generációs félelmek.

Mindezekből létezik szabadulás?

Az ember sok mindent megpróbál és talál is olykor olyan recepteket, amelyek bizonyos félelmektől ideig-óráig megszabadítanak. De a félelmeink makacs dolgok. Jellemzően vissza-visszatérnek, vagy új formában támadnak minket.

Nincs tehát kiút?

Tudjuk, hogy van, de ezekből csak egyetlen kiút létezik.

Azt is tudjuk, hogy kizárólag mennyei erő által lehetséges a félelmektől való szabadulás.

Ezt az utat és ezt az erőt kell megtalálnunk, pontosabban ennek kell ránk találnia, hogy ne a félelem, hanem a békesség uralja szívünket, életünket.

A szabaduláshoz vezető út első emberi lépése, hogy meg- és belássuk személyes félelmeinket. Sokan szégyellik, még többen bagatellizálják félelmeiket. Egyik sem segít.

Amíg meg- és be nem látjuk félelmeinket és ezek pontos eredetét, addig uralkodnak rajtunk.

Jó hír, hogy a szabaduláshoz vezető út készen áll, de előtte hagynunk kell, hogy lelkünk Orvosa alaposan átvizsgáljon. Jöjjünk hozzá, álljunk elé ő-szintén!

Mivel a tanulmányok részletesen foglalkoznak a félelem 9 formájával, én a félelem eredetéről szeretnék röviden írni.

A félelem fogalmával a teremtéstörténeten belül, a bűneset megtörténte után találkozunk először.

Mindenképpen elgondolkoztató az, hogy a bűneset előtt nem hallunk erről, és az is sokat sejtet, hogy amikor a Biblia az újjáteremtésről beszél, akkor ott sem említi a félelmet, sőt arra utal, hogy akkor békesség lesz.

Mi volt és mi lesz az oka annak, hogy a félelem nem uralkodik az emberen a bűn nélküli állapotában?

Talán mindannyian látjuk, hogy a bűneset előtt és majd az újjáteremtés utáni állapotban az a közös, hogy az ember és Isten között harmónia van.

Amikor ez az ember engedelmissége által fennálló harmónia megszűnt, akkor olvasunk először a Kijelentésben az emberi félelemről (1Móz 3,10).

Kimondhatjuk tehát, hogy alapvetően minden félelmünk gyökere – így annak a kilencnek is, amikről írásaink szólnak – ide nyúlik vissza.

Ezzel együtt azt is be kell látnunk, hogy amíg az ember Istennel való kapcsolata el nem rendeződik – azaz, amíg az ember alkalmassá nem tétetik az engedelmisségre, és nem gyakorolja abban hűséggel magát –, addig a félelem uralma alatt marad.

Az Istennel való kapcsolatunk azonban nem rendeződhet a karácsonykor közénk érkező Jézus Krisztus nélkül!

Amikor ő, az Isten-ember érkezni készült, majd meg is érkezett, a vele kapcsolatba lépők pontosan úgy estek félelembe, mint egykor ős-szüleink a bűneset után a Paradicsomban.

Szükséges értenünk, hogy félelmük alapja nem elsősorban a külső körül-

mények szokatlanságában volt, hanem abban, hogy Isten tiszta és szent világa nyílt meg előttük. Ebben a szentségben és tisztaságban az ember azonnal érzékeli bűnösségét, azaz alkalmatlanságát arra, hogy Isten közelében legyen és maradjon.

Ne féljete! – szölktek először a menynevei követek, majd később maga Jézus is!

Azoknak mondta és csakis azokat biztatta, akik általa majd megszabadítatnak a bűn uralma alól. Azoknak mondta, akiknek peres ügyét az Atyával, mint tökéletes közbenjáró, örökre elrendezte. „*Ti ne féljete!*” (Mt 28,5)

Karácsonykor tehát valóban a „*Békesség Fejedelme*” érkezett közénk, aki képes bennünket megszabadítani mindenféle félelemünk gyökerétől, a félelem rettenetétől, uralmától.

Fogadjuk hát az ő személyét és kijelentését örömmel, nyitott szívvel, hogy örök és békességes ünnepünk kezdetét vehesse!

Sipos Aba Álmos / Budapest

Bódás János

Megüresítem magam

Ha feldereng az égi csillag,
hirdeti: itt az újszülött,
napkeleti három királlyal
majd én is útra készülök.

Az ajándékuk drága mirha,
illatos tömjén, dús arany,
én meg koldusként, így megyek csak
szegényen, ajándéktalan.
Nincs kincsem, rangom, csak a bűnök
nagy garmadája lelkemen.
Kiszórom mindezt, hogy szívemben
minél több tiszta hely legyen.

Mert jól tudom, hogy Betlehembe
ily koldus, mint én, így mehet.
Az lesz a legszentebb ajándék,
ha megüresítem szívemet.

a kezében egy festékpalettáról festi át az Isten képmására teremtett ember arcát. A festékek elnevezése: gőg, káromlás, hazugság, kegyetlenség, álnokság, család stb. Az Úr nem csak abban adott nagy lehetőséget nekünk, hogy Jézus Krisztus áldozata által kegyelemmel és üdvösséggel ajándékozta meg az övét, hanem tanácsol is egy új helyreállító belső és külső változásra: „*vessétek le a régi élet szerint való ó-embert, aki család és gonosz kívánságok miatt megromlott; [...] öltsetek fel az új embert, aki Isten tetszése szerint valóságos igazságban és szentségben teremtett.*” (Ef 4,22.24). Ez az üzenet megtalálható

még: a Kol 3,9b–10-ben és a Rm 13,14-ben is.

A Gal 4,19 egyenesen azt ígéri, hogy így kiábrázolódhat bennünk a Krisztus szépsége!

Az emberek többsége bevallatlanul is félelmekkel hadakozik, és félti az egészségét. Némelyek az itallal akarják elhallgattatni a gondjaikat, vagy kábítószerrekhez nyúlnak. Mások úgy szeretnék feledtetni a már múltó fiatalságukat, hogy tetováltatják magukat, vagy extrém sportokat üznek, amelyek sok esetben az életveszélybe sodorják őket.

„*Csendesedjete el, és tudjátok meg, hogy én vagyok az Isten!*” (Zsolt 46,11) –

szól bele az Úr ebbe a zajos, lármás világba, ahol nincs békesség, sem bölcs tanács és Istennek ismerete, csak növekvő félelem és aggodás van a jövő és az öregség miatt.

Hatalmas nagy ajándék, hogy Isten igéjét olvashatjuk, ami tele van vigasztaló, bátorító és minden nehéz helyzetre felkészítő üzenetekkel.

A zsoldárok segítenek félelmeink idején a könyörgésben: „*Öregkoromban se vess el engem, ha elfogy az erőm, ne hagyd el!*” (Zsolt 71,9), és „*Ha elenyészik is testem és szívem, ... örökségem te maradsz, Istenem, örökké!*” (Zsolt 73,26).

Benedek Csilla / Budapest

A NEHÉZ DÖNTÉSEKTŐL VALÓ FÉLELEM

„*Isten sokféleképpen vezet bennünket, de elsősorban a Biblia által teszi ezt meg. A legfontosabb vezérfonalunk,*

hogy Isten Igéjét megismerve a gondolkodásunk, értékrendünk egyre inkább az Úr akaratával összhangba kerüljön.”

„*Jó és igaz az ÚR, ezért megmutatja a vétkeseknek a jó utat. Az alázatosakat igazságosan vezet, és az ő útjára tanítja az alázatosakat.*” (Zsolt 25,8–9)

Az életünkben szüntelenül döntéseket kell hoznunk. Sokszor csak mindennapiakat (pl. mit együnk, vásároljunk, mik a napi teendőink), de olykor komolyabb kérdésekben is állást kell foglalnunk.

Minden életkornak megvannak a maga nehéz döntései. Aki átéli őket, azoknak ezek nehéz helyzetet jelenthetnek, és ezt tiszteletben kell tartani akkor is, ha egy másik helyzetben, életszakaszban járó embernek ezek nem feltétlenül nagy horderejű problémák.

Egy gyermeknek nehéz kérdés, hogy milyen meséskönyvet válasszon, kiket hívjon el a születésnapjára. Később komoly kérdés az iskolaválasztás, a különórák, a barátkozás, az ezzel kapcsolatos örömeik és bonyodalmak, ami már nemcsak a kamaszokat, hanem a szülőket is ki-

hívás elé állítja. A továbbtanulás, a szakma és hivatás választása évtizedekre kihat. Az élet egyik legnagyobb kérdése a párválasztás, annak felismerése, hogy Isten szán-e nekünk valakit, vagy sem, és ha igen, akkor kit. Majd családosként felelősséget kell vállalnunk a házastársunkért, a gyermekeinkért. Az idősebb kor is sok kihívást és döntési helyzetet rejt, nyugdíj vagy további munkavállalás, egyedüllét vagy együttlakás a gyermekekkel, esetleg idősök otthonába költözés. Ezen túlmenően mindenki életének része, hogy döntést kell hoznia pénzügyekben, lakhatásban, erkölcsi és politikai kérdésekben. Felmerülhetnek egészségi kérdések, orvosi kezelések közötti választás. Mindannyiunk életében lehetnek érzelmi és pszichés krízisek, munkahelyi és családi konfliktusok. Sokszor merül fel kérdésként, hogy valamit szabad-e vagy sem, mi a helyes és mi nem, hogyan viszonyuljunk adott helyzetekhez, miként döntsünk.

Nagy békességet és megnyugvást jelent ilyenkor számunkra, hogy Isten nem hagy minket magunkra ezekben a helyzetekben sem. Nem vagyunk egyedül, nem egyedül kell döntést hoznunk. Nekünk van lehetőségünk megkérdezni a világ Teremtőjét, a világmindenség Urát. Ez hatalmas ajándék. Isten sokféleképpen vezet bennünket, de elsősorban a Biblia által teszi ezt meg. A legfontosabb vezérfonalunk, hogy Isten Igéjét megismerve a gondolkodásunk, értékrendünk egyre inkább az Úr akaratával

összhangba kerüljön. Megszentelődésünk során a gondolkodásunk megváltozik, az ó emberi természetünket elkezdjük hátrahagyni, és a Lélek gyümölcseiből egyre több tud teremni az életünkben. Így sok helyzetben a megújuló értelmünk és a Biblia tanításának segítségével jobb döntéseket tudunk hozni. Vannak olyan helyzetek is, amikor Isten hívó testvéreket küld, akik szeretetteljes tanácsaikkal tudnak segíteni. Tapasztalhatunk olyat, hogy Isten egyértelműen bezár ajtókat, lezár döntési lehetőségeket, és átélhetjük azt is, amikor teljesen új utat mutat. Előfordul, hogy elénk hoz egy bibliai szakaszt, ami nagyon személyessé válik, és ez segít útmutatást találni, vagy egyszerűen belső meggyőződésünk lesz a Lélek vezetése által egy döntés kapcsán. Isten szuverén Úr, és ő minden helyzetben, minden embernek személyre szabott vezetést ad.

Ezek az esetek a boldogság és biztonság érzését nyújtják számunkra. Békesség és reménység tölti meg szívünket, amikor Isten egyértelmű utat mutat nekünk. Az élet azonban még így is sokszor tartogat nagyon komoly lelki, testi vagy anyagi megpróbáltatásokat. Sokszor hívó testvéreink is csak annyi támogatást tudnak nekünk nyújtani, mint egykor Jóbnak a barátai, akik bár együttérzően meghallgatták őt, de nem tudtak tanáccsal szolgálni.

Olykor azonban nem halljuk tisztán Isten szavait. Azt érezhetjük, hogy hiába kérjük őt útmutatásért, egyszerűen nem

értjük meg az akaratát. Némelykor meg-
inog a hitünk, és eltávolodhatunk Istentől
és a hívő közösségtől. Kétségbeesünk,
mert azt érezzük, hogy egyedül vagyunk,
és nincs megoldás a problémáinkra. Úgy
látjuk, hogy nincsen helyes út, vagy éppen
nem tudjuk, melyik az. A nehéz dönté-
sektől való félelem elbizonytalanítja és
megbénítja az embert.

De a félelmet és a sötétséget egyedül
csak a világosság, maga Isten űzheti ki
a szívünkéből. Tudnunk kell, hogy a legki-
látástalanabb helyzetekben sem vagyunk
egyedül. Isten nagyobb, mint a mi fé-
lelmeink és gondjaink. Minél inkább látjuk
az Urat teljességében és fennségében,

annál kisebbre zsugorodnak majd aggo-
dalmaink. Vegyük komolyan a Biblia ta-
nítását, hogy mindenért hálát adjunk és
szüntelenül imádkozunk! Ahogyan sorra
vesszük életünk nagyobb és legkisebb dol-
gait is, és mindenért Istennek mondunk
köszönetet, úgy nő Isten iránt a bizalom
bennünk. Dicsőítsük és magasztaljuk őt,
olvassuk az Igéjét, kérjük az Urat, hogy
adjon lehetőséget a neki való szolgálatra!
Imádkozzunk másokért! Keressük a hívő
testvérek társaságát! És közben azt vehet-
jük észre, hogy újra közelebb vagyunk az
Úrhoz, és immár megújulva tudunk újra
nekifutni a nehéz kérdéseknek, döntések-
nek. Lehet, hogy Isten nem azonnal vá-

laszol, mert ő jobban tudja, hogy mit
mikor kell megértenünk. De immár benne
való bizalommal tudjuk várni a szabadi-
tását, és előre hálát tudunk adni azért, hogy
Isten az adott kérdésben is elvezet ben-
nünket a helyes útra. Természetesen elő-
fordulhat, hogy néha mégis rossz irányba
fordulunk, rosszul értünk meg valamit, de
az Úrral mindig újat tudunk kezdeni. Isten
hűséges, és ha Jézus az életét áldozta
értünk, akkor ne gondoljuk, hogy mi ne
lennénk neki fontosak a nagy lelki mély-
séginkben is. Ő velünk van és nem hagy
el, sem most, sem holnap, sem sohasem.

*Dr. Szilágyi Imre Miklós /
Veresegyház*

AZ ANYAGIAK, A MEGÉLHETÉS MIATTI FÉLELEM

**„Az első dolog,
amit Krisztus az
anyagiakkal
kapcsolatban
mond, hogy nem
állhatnak életünk
középpontjában.”**

*„Ne félj, te kicsiny nyáj, mert úgy tetszett
a ti Atyátoknak, hogy nektek adja az
országot.” (Lk 12,32)*

Az anyagiak miatti aggódás minden-
napos jelenség. Fiatal házaspárok ott-
honteremtéshez hiteleket vesznek fel,
amelyeket évekig fizethetnek a bank-
nak. Gyermekeink felnevelése, iskoláz-
tatása jelentős költségekkel jár. Minden-
kinek vannak rendszeres havi kiadásai,
ezért jól be kell osztani a családi kasszá-
ban lévő pénzt, különösen, ha valaki
egyedül neveli gyermekeit. Közben a
folyamatosan változó árak is aggaszt-
hatnak minket. Mindig van miért ag-
gódnunk. Amikor valaki elveszti a mun-
káját, akkor ez a félelem felerősödik:
meddig tudok megélni a megtakarítás-
ból, mikor lesz munkám? Nyugdíjba
készülve is számtalan kérdés nyugta-
laníthat minket: elég lesz megszokott
életszínvonalunk fenntartásához a nyug-
díj? Mennyit fogok tudni adni a gye-
rekeknek, unokáknak? Nem akarok sen-
kinek sem a terhére lenni.

A Szentírás több anyagi jellegű kér-
déssel is szembesíti a hívőket. Felme-
rülhet bennünk a kérdés: Mennyivel
járuljak hozzá gyülekezetem anyagi ki-
adásaihoz? Sokan küszködnek a tized-
fizetés kérdésével. Az ige azt mondja,
hogy keresetünk tizedét adjuk az Úrnak
(3Móz 27,30; 4Móz 18,26; 5Móz 14,24),
de vajon ez rám nézve is igaz? Elég lesz
számomra, családomnak a 9/10-ed rész?
Mennyit adjak a szükségben szenvedők-
nek (2Kor 9)?

Az ezek miatti aggódás következtében
negatív érzések, félelem, vagy akár szo-
rongás is kialakulhat bennünk, ez pedig
nem csak a szegénységben élőket érinti.
A fő kérdés, hogy hogyan érezhetjük ma-
gunkat biztonságban, Isten hogyan akar
megtartani minket ebbéli harcainkban?
Mert ezek mindennapos küzdelmeink,
amelyekkel alkalomról alkalomra szem-
be kell néznünk. Hogyan tegyük ezt?
A Szentírás több üzenete is bátorít és
vezet minket életünk e területén.

Az első dolog, amit Krisztus az anya-
giakkal kapcsolatban mond, hogy nem
állhatnak életünk középpontjában. Ter-
mészetesen foglalkoznunk kell ezzel is,
de az élet több mint a folyamatos e körül
való forgolódás (Lk 12,15.23). Minden-
napjaink nem szólhatnak csupán arról,
hogy mennyi pénzt keresünk, és aztán
hogyan költsük el azt. Isten ennél többre
és jobbra alkotott meg minket. Számta-

lan igehely beszél erről, amelyek közül
különösen is fontosak a Lukács evangé-
liuma 12. rész és a Korintusbeliekhez
írott második levél 9. része. Ezek rá-
világítanak arra, hogy nem vagyunk
egyedül, hanem minden percet, órát
mennyei Atyánkkal való kapcsolatban
élhetünk meg. Ő folyamatosan gondos-
kodva munkálkodik értünk. Fontos ezt
hit által látnunk, megélnünk.

Másodszor: az ige arra az összefüg-
gésre világít rá, hogy kapcsolat van az
Úrba vetett bizalmunk és félelmeink kö-
zött. Minél erősebb az Úrral való kap-
csolatunk, a belé vetett hitünk és bizal-
munk, annál kevésbé rendítenek meg
minket az ijesztő helyzetek, állapotok.
A Zsolt 112,7-ben ezt olvassuk: *„Semmi
rossz hírtől nem fél; szíve erős, az Úrban
bizakodó”* (lásd még Jer 17,7-8, 1Jn
4,18!). Félelmünk ellen tehát úgy tudunk
legjobban harcolni, ha egyre inkább
bizni akarunk Isten személyében. Ő gon-
doskodik rólunk, és azért is munkál-
kodik, hogy minden szükséges dolgunk
meglegyen (2Kor 9,8!; Róm 8,32). Ah-
hoz, hogy ez a bizalom megerősödjön
bennünk, alaposabban meg kell ismer-
nünk az Urat. Ezért Isten újabb és újabb
módon meg akarja mutatni magát ne-
künk. A Lk 12,32 kulcsfontosságú íge-
vers: *„Ne félj, te kicsiny nyáj, mert úgy
tetszett a ti Atyátoknak, hogy nektek adja
az országot.”* Rögtön a „ne félj” fel-

szólítással kezdődik ez az ige. Miért ne féljünk? Négy dologra mutat rá Urunk, amelyek legyőzhetik félelmünket. Mind-egyik bátorít a félelemmel szemben, sőt, Isten magasztalására is indít minket.

1. Isten a mi pásztorunk: „*Ne félj, te kicsiny nyáj*”. A nyáj szó azt jelenti, hogy van egy pásztorunk, és mi az ő juhaink vagyunk. Gondoljunk a Zsolt 23,1-re: „*Az Úr az én pásztorom, nem szűkölködöm*”! Ez annyit jelent: ha ilyen pásztorom van, akkor nem fogok hiányt szenvedni abban, amire szükségem van. A pásztor annak a szakértője, hogy a juhoknak mire van szüksége. Isten pedig azt tudja mindenkinél jobban, hogy nekünk, embereknek mire van szükségünk. Ezért, ha ezt elhiszem, és így kizárom a félelmet, akkor az ő pásztorszeretetéet fogom felmagasztalni.

2. Isten a mi Atyánk: „*mert úgy tetszett a ti Atyátoknak*”. Tehát nem csak juhok, hanem gyermekek is vagyunk, akiknek van Atyjuk. Nem vagyunk egye-

dül, nem vagyunk árvák, hiszen van egy Atyánk. Mít jelent ez? Két verssel korábban világossá tette, amikor azt mondta: „*a ti Atyátok pedig tudja, hogy szükségetek van ezekre*” (30. v.). Ezt bátorításként mondta, hiszen, ha tudja, hogy szükségünk van ezekre a dolgokra, akkor azon fog munkálkodni, hogy megadja nekünk. Miért? Mert atyai szeretettel szeret minket! De legyünk óvatosak! Ne mi mondjuk meg Istennek, hogy mire van szükségünk. Helyette inkább hagyjuk, hogy ő tanítson minket valódi szükségjeink felismerésére. Ha tehát nem félünk, akkor Atyaként is magasztaljuk őt.

3. Isten a mi királyunk: „*nektek adja az országot*”. Egyedül a királynak van joga és hatalma nekünk adni az országot. Ha nem aggódunk pénzügyeink miatt, akkor arról is bizonyosságot tehetünk, hogy Isten a mi szuverén és hatalmas királyunk, aki uralkodik felettünk, gondoskodik rólunk, megvéd ellenségeinkkel szemben. Ha Királyunkként bí-

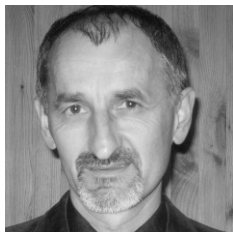
zünk benne, akkor így is felmagasztaljuk őt.

4. Isten nagylelkű és bőkezű velünk: „*mert úgy tetszett a ti Atyátoknak, hogy nektek adja az országot*”. Isten nem eladja, hanem ingyen odaadja nekünk az országot. Isten örömét leli abban, hogy nekünk adja az ő országát, ami azt jelenti, hogy nagylelkű. Az ő nagylelkűsége sújtsa porba azon félelmeinket is, hogy Isten nem ad nekünk eleget! Vajon egy egész ország kincse ne lenne elég nekünk? Isten bőkezű! Ha tehát bízunk őbenne, akkor felmagasztaljuk az ő nagylelkűségét, bőkezűségét.

Isten tehát arra bátorít minket, hogy amikor szívünket előnti az anyagiak miatti aggodás, félelem, akkor emlékeztessük magunkat az ő pásztori és atyai szeretetére, király voltára, nagylelkűségére és bőkezűségére. Ezek által erősítse meg bennünk az iránta való bizalmunkat, és indítson minket személye magasztalására, imáadására!

Stepes László / Budapest

AZ EGYEDÜLLÉTTŐL VALÓ FÉLELEM

„*Kire tekinthetünk az egyedülléttől való félelem ellenére is? Arra az Úrra, aki az egyedüllét problémájával már a teremtéskor is foglalkozott.*”

„*Hát elfeledkezhetik-é az anya gyermekéről, hogy ne könyörüljön méhe fián? És ha elfeledkeznenek is ezek: én te rólad el nem feledkezem.*” (Ézs 49,15)

Az Úr kijelentése Ézsaiás prófécijában a babiloni fogság testi-lelki nyomorúságai között szenvedő ószövetségi népének szólt bátorításul, vigasztalásul. Izrael úgy érezte, hogy teljesen magára maradt, még az Úr is elhagyta őket. Válaszában Isten nem csupán szabadításának bizonyosságát, hanem népe iránti kegyelmes szeretetének mélységét is ki akarta fejezni azzal az egyszerű képpel, amit még egy kisgyermek is megérthet. A kicsiny gyermekét szoptató édesanya hűséges gondoskodásánál is hatalmas-

sabb, biztosabb az Isten megtartó szeretete övéi, benne bízó gyermekei iránt.

Az egyedülléttől való félelem miatt szenvedő, lelki harcokat vívó hívő embereknek is arra a gyermeki bizalomra van szüksége, amely által ilyennek tarthatja, láthatja az Urat. A félelemnek ez a fajtája azért különösen is veszélyes, gyöttrő, mert valóban még az Úrtól való elhagyatottság szörnyű érzését, gondolatát is eredményezheti. A hívő fiút vagy lányt, aki még mindig nem talált párt magának, a lelki társát is elveszített özvegyet, a házasságban, vagy közösségben élő, de azokban csalódott, elmagányosodott hívőt különösen is támadhatja a kísértő ezzel. S ha az egyedülléttől szenvedve már Istenét sem tudhatja maga mellett, akkor látszólag nyert ügye van a Gonosznak. De csak látszólag, hiszen a valóság akkor is a győzelmes Úr közelébe.

Kire tekinthetünk az egyedülléttől való félelem ellenére is? Arra az Úrra, aki az egyedüllét problémájával már a teremtéskor is foglalkozott. A Biblia nagy örömhíre, hogy maga Isten foglalkozott

a teremtéskor az ember egyedülléte kérdésének megoldásával. Amíg egyedül volt Ádám, addig nem lehetett tökéletesen jó a teremtett világ sem. A teremtés minden lépése után elhangzik az Úr szájából, hogy amit teremtett, az jó, egyedül Ádám teremtése után mondja azt valamire, hogy nem jó (mégpedig az embernek egyedül lenni). Éva megalkotása után viszont már boldogan kimondhatta: „*íme, igen jó*” (1Móz 1,31).

A bűneset előtt még szó sem lehetett egyedülléttől való félelemről. Viszont a bűn rombolása abban is megmutatkozott, hogy az Úrtól és egymástól is elidegenítette a bűnös embert. Az első kísértés, bűn is egyértelműen mutatta, milyen veszélyt rejt még a házasságban is az egyedül maradás, a magány.

De az Úr szabadítást, sőt Szabadítót készített (1Móz 3,15), akiről az ézsaiási ígéretben is szólt (Ézs 49,6). Ő az Úr szenvedő szolgálója (Ézs 53,1–12), aki Jézus Krisztus személyében lett nyilvánvalóvá. Hogyan is?

Az Úr Jézus nagycsütörtök estéjén mondott búcsúbeszédeinek a végén szólt

arról, ha tanítványai elhagyják is őt a kereszthalálhoz közeledve, mégsem marad egyedül, mert a mennyei Atya vele lesz akkor is: „*de nem vagyok egyedül, mert az Atya velem van*” (Jn 16,32). A kereszten azonban ezt az árat is meg kellett fizetnie a bűnös ember megmentéséért! Hiszen így kiáltott fel: „*Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engemet?*” (Mt 27,46). Őt elhagyta az Isten, hogy az elveszett bűnös boldogan élhessen itt a földön és az örökkévalóságban Ővele.

Ha az Úr a teremtéstörténetben is bátorít, vigasztal, van kibén bízunk az egyedüllétben is! Még inkább a megváltás, az újteremtés titkában. Az egyedülléttől és elhagyatottságtól való félelem idején hitben átélhetjük: az Atya velem van. Hát, ha az egyszerű Fiút is kész volt megmentésünkért elhagyni, akkor hogyan könyörülne „*méhe fián*”, hogy feledkezhetne el róla, akit megváltott?

Szeretetéből fakadó könyörülete pontosan azt jelzi, hogy tudja, gyermeke rá is szorul jelenlétére, megtartására, ahogy a csecsemő is édesanyja ölelő karjaira. Éppen ezért gondoskodik is róla, hiszen nem feledkezik el gyermekéről. Ami azt jelenti, nemcsak tud róla, helyzetéről, lelkiállapotáról, szükségéről, hanem részesíti is őt szerető gondoskodásában.

Fiatalon még izgatottan vártunk az Úrtól készített társra, az idő múlásával azonban egyre fájóbb érzésekkel, kétségekkel gondolunk arra, hogy még mindig nem találtuk meg. A szerelmi csalódások még reménytelenebbé tettek, fokozva a félelmet. Az Ige tanúsága alapján is tudjuk, hogy jobb házasságban élni, mint égni (1Kor 7,9). De hogyan lehetnénk boldog fiatalok, ha a társ nélküli élet fájó érzése kíséri bennünket?

Oly sok lelki beszélgetés igazolta, mi csoda változás történt, amikor ilyen félelmek között ismét az Úrra tudtak tekinteni az ifjak. S ha önmagukat így már Isten kezében tudhatták, hogyan merték volna rábízni a társkérdésüket is. Kivirágoztak a közösségekben, felszabadultak a szolgálatra, megismerték, milyen öröm az Úrral égni, és akár az egyedüllét kegyelmi ajándékát is megélni.

Mert az Úr még ajándékot is ad az egyedüllétben. Olyan kegyelmi ajándékot (1Kor 7,7), ami mindig a másik építésére adatik. A hívő embert nem a félelem miatti leépülése jellemzi tehát, hanem a másokat építő, szolgáló, boldog hívő élet. Amikor pedig elé hozza az Úr a hozzáillő társat, akkor a házasságban mutatja meg neki, mit jelent a kegyelmi ajándék.

A házastársat viszont az Úr haza is hívhatja. A COVID idején megtapasztaltuk, hogy akár nagyon fiatalon is özvegyé lehet a hívő ember. A házassági esküben kimondani és hallani megható, hogy halálunkig nem hagyjuk el egymást, de ennek megtörténtét átélni hitet próbál. A gyász fájdalom mellett az is félelemre adhat okot, hogy mi lesz a folytatás az új élethelyzetben. Rémíthet az anyagiak, a napi megélhetés kérdése, megoldhatatlannak tűnhet a gyermekek egyedül történő nevelése, vagy az, hogy idős korban magányosan kell lakni a házban.

Nem véletlen az, hogy temetéseken is sokszor hangzott már az Úr vigasztalása éppen ezen ézsaiási kijelentés alapján. A gyászban valóban milyen drága bátorítás, hogy az Úr nem feledkezik meg övéiről. Az egész Szentírásban felragyog, hogyan érez, cselekszik az Úr az özvegyek iránt. Jóbbal együtt tudhatjuk,

hogyan igaz, „*Az Úr adta, az Úr vette el. Áldott legyen az Úr neve!*” (Jób 1,21), akkor az is biztos, hogy az Úr tudja jól, mi a terve velünk (Jer 29,11). Anna 84 évet élt özvegységben, de annak örömevel, hogy éjjel és nappal szolgálhatta Istenének. Még a Messiást is láthatta, és hirdethette eljövételét (Lk 2,36–38). Ruth életében pedig csodásan látható, hogy még az özvegynek is készíthet újra hozzáillő társat. Az Úr Jézus szeretete ragyoghat fel az özvegyek újbóli házasságában is (1Tim 5).

Az Úrnak ebben a szeretetében bízva nem válik az egyedüllét magánnyá, de felszabadulhat a családban, közösségben élő, sőt a magányosság terhétől szenvedő hívő is. A magány lelki bezártságot jelent, ahol az embernek látszólag vannak kapcsolata, de ezek sokszor csak a neten keresztül valósulnak meg, amiből hiányzik a valódi szeretetközösség.

Ami viszont hit-kérdés: „*Ne félj, csak higgy*”, hiszen az Úr szeretete megtart, sőt betölti az övéit. Ezzel a boldog gyermeki bizalommal olyan természetessé válik, hogy nem várni kell, hogy minket szeressenek, hanem hálás szívvel elindulni, mert az Úr bennünket küld szeretni. A mennybemenetele óta az Úr Jézus az övéit is eszközül használja arra, hogy szeretetét mások felé közvetítse. Erre a szeretetközvetítésre az egyedülállók különösen is alkalmasak. Tehát nem az én egyedülléttől való félelmem jellemez engem többé, hanem az Úr rajtam keresztül mások felé is közvetített szeretete!

Micsoda boldogság ezt hitben megélni, hogy úgy szerethetünk, ahogy az Úr (Jn 13,34–35)! Ő pedig velünk van a világ végezetéig (Mt 28,20).

Földvári Tibor / Budapest

A HASZONTALANSÁGTÓL VALÓ FÉLELEM

„*Miközben az Isten szerinti haszontalanság az első emberpár bűnével beköltözött az életünkbe,*

a haszontalanságtól való félelem is ide költözött hozzánk.”

Sokan, akik aktív életet élnek, nagyon félnek attól, hogy egy napon haszontalanok lesznek környezetük, családjuk, gyülekezetük, a társadalom számára. Munkanélküliek, potyautasok lesznek, csak kiadást és gondot jelentenek másoknak. A betegség, öregkor ezt még jobban felerősíti. Aki elveszíti a hasznosság érzését, elveszítheti identitását és elkeseredés vehet erőt rajta.

Bizony, hívő testvérek is belekerülhetnek ebbe a nehéz helyzetbe. Néhány bibliai példa segítségével szeretnénk a félelem ösvényét áttekinteni és erősítést adni az ellene való harcban.

A HASZNOSSÁG

Különösen fiatal titánkorban szinte minden ember hasznos szeretne lenni. Csalá-

dunkban van egy gyermekkori történet két testvér kislányról. Az egyik kislány (Márta) szorgalmas, a szülők akaratát cselekvő, szófogadó; míg a másik kicsit duzzogó, a munkát nem mindig serénységgel végző volt. Ma már asszonykorban vannak, de 'a szorgos Márta' kedves megnevezés a másik kislányban még évtizedekkel később is az ő lánykori haszontalanságát juttatja eszébe. Hétköznapi, de filozófiai értelemben is gyakran felvetődik a kérdés, mi hasznos és mi nem? Mária és Márta bibliai történetében a vendéglátás „hasznossága” és a Jézus lábához kuporodott Mária cselekedete volt az elválasztó mezsgye bal és jobb oldalán. Az említett családi történetben inkább a szorgos Mártára esett a fény, de észre kell vennünk, hogy amikor Jézus szól, akkor csakis rá kell figyelni, mert ez válik hasznunkra.

NYERGELD FEL A SZAMARAT!

Amikor Ábrahám hitét próbára tette Isten, és szólította, már a filiszteusok földjén lakott és juhászokodott. „Ábrahám! Ő pedig így felelt: Itt vagyok.” (1Móz 22,1b), ekkor azt a megszólítást kapta, hogy fogja egyetlen fiát, és áldozza fel égőáldozatul a Mórija hegyén. Ábrahám vette a szamarat és felnyergelte. Nem kérdezett vissza, hogy mi lesz a nyájjal, míg odalesz. A fiával kapcsolatos megdöbbenő kérdés pedig apai szeretetének egészen biztos, hogy elmentmondott, de ennek a belső harcnak nem adott hangot. Az Úrnak a szava mindenek felett állt. Amikor már minden készen volt az égő áldozatra, a mennyből megszólalt az Úr angyala. A válasz újra ez volt: itt vagyok! Az Úrra figyelés már az előző történetben is nagyon hasznos volt. Ábrahám esetében viszont az azonnali készenlét, a felmálházás és több napos út volt a bizonyágtétel az Úr szavára. A gondviselése nem maradt el.

A két eddig említett bibliai történetben a feltételhez nem kötött, az ígérez, az Úr szavához feltétlen ragaszkodás a megszívlelendő számunkra. A „jó rész”, a „felnyergelt szamar” tényében ott fénylik a Megváltó, az ő szava, Igéje és a felnyergelés engedelmissége, ami nekünk, olvasóknak tisztán mutatja, hogy mi a hasznos és ennek árnyékában a haszontalan.

A HASZONTALANSÁG ÁSÓJA

A haszontalanság motivációját a Sátán próbálja felébreszteni bennünk. Figyel-

münket, életünket olyan útra igyekszik terelni, ami Istenbe vetett hitünket aláássza. A kételkedés felkeltése a teremtő Isten dolgai iránt – ez a Sátán logikájának a lényege. Gondoljunk csak bele: az embert, és később párját, Évát azért helyezte Isten az Éden kertjébe, hogy művelje és őrizze a teremtés művét. Ismerve a történetet, nyugodtan mondhatjuk, hogy a kezdeti időben Ádám és Éva hasznos volt a teremtés számára. Isten beszélt nekik a jó és rossz tudásának fájáról is, és az első emberpár tudta, hogy ezt a fát hogyan kell kezelni. De a Sátán kígyó képében arra vette rá az asszonyt, hogy vegyék kritika alá az Isten teremtési rendjét. A kísértés így szólt: kíváncsi az a fa és az okosság vágyát is rejti számotokra. Erre a pontra esett Ádám és Éva esetében a hasznos és haszontalanság választó vonala. Cselekedetükkel a hasznosság álságos cselét hozták be az emberiség életébe, amiből a haszontalanság felszeker és felnő. Amikor az Isten dolgait megkérdőjelezzük, az „alma íze” és a „tudás”, az okosság elbűvöl bennünket. Itt már nem az Isten teremtő valóságát dicsőítjük, hanem maga az ember magasodik fel. Félő leírni, a mi tudásunkat emeljük trónra és trónjától fosztjuk meg a Teremtőt. Ez teljesen bibliaellenes, pedig először csak kis csúsztatásnak látszik a dolog, de lényegileg mégis óriási.

A HASZONTALANSÁG PRÓBÁJA

Miközben az Isten szerinti haszontalanság az első emberpár bűnével beköltözött az életünkbe, a haszontalanságtól való félelem is ide költözött hozzánk. Bizony ezt Jób is megszenvedte. A haszontalanságnak nemcsak az árnyéka, hanem a valósága nehezdedt rá. Sokan keresték már Jób történetében a haszontalanság mély gyökereit. Akik távolról nézik Jób, azt mondják, hát ilyen az ő Istene, ezt is megengedte. A helyes válasz viszont már Jób nevében is benne van. Tudós könyvek egy rövid mondattal adják vissza Jób nevének jelentését: Hol van az Atya? – ez nevének jelentése. Láthatjuk, hogy Jób történetében végig ott van az Atya. Hát itt van, mondhatjuk mi hívő testvérek. Jób állhatatossága Istenben minden teher és szenvedés ellenére megmaradt. Nem lett istentagadó, nem fordult maga ellen (nem lett öngyil-

kos), még a vigasztalására érkező barátok tanácsait (okosodását) is túlélte. Hogyan lehetett ez? A válaszuk egyszerű: Jób a legnagyobb mélységben is ragaszkodott Istenhez. Ez volt életének kulcsa.

„KERESZTEDBE FOGÓDZVA”

Amikor a sorok leírásának gondolatát forgatni kezdtem fejemben, a reformáció ünnepére készültünk. Az öt Sola közül a harmadik (Solus Christus) juttatta eszembe, hogy a haszontalanságtól való félelmet csak egyedül vele tudjuk leküzdeni. Ezt fogalmazza meg nagyon tisztán szép sákramentumi énekünk is: „*Jövök, semmit nem hozva...*”¹, üres kézzel és várva, hogy a Megváltó felruházza a félelmeinkkel szemben. Eszembe jutnak kedves idős testvéreink (Mária és Juliska néni, Jucika és Zsuzsika néni és még sorolhatnám), akiket hitben láttunk elmenni. Mondták, már megöregedtünk, többet nem tudunk tenni, de itt az imalistánk, imádkozunk értetek. Nos, ebben a helyzetben látni lehet a haszontalanság félelmét összeroppanva. Ők nem féltek a haszontalanságtól!

Majdnem ötven év kutató munka után felvetődik a kérdés önmagam felé is: János félsz-e a haszontalanságtól, amikor nem tudsz már egy Petri-csészét sem felemelni? Nehéz erre közvetlenül válaszolni, de azt tudom, Jézus az ő kereszthalálával eleget tett értem. Mindaz a siker, de sikertelenség is – ami elszomorított – tőle, az ő gondviseléséből érkezett. Hála és köszönet van a szívemben érte! Tudom, az áldozat, amit hozott értem, elrejt majd az ő kegyelme szerint.

Dr. Pauk János / Szeged

*

Jegyzet: 1. A Református Énekeskönyv 757. éneke (az 1948-as Református Énekeskönyvben 458)

Füle Lajos
Egyet kérek

Éltem ideje a Kezedben van.
Te küldtél ide, TE hívsz el, URAM.
Lévetem testem, hogyha int Kezed,
egyet kérek csak, hogy készen legyek.

A SZENVEDÉSTŐL VALÓ FÉLELEM

„Mindenki elhagyhat bennünket a szenvedés idején, de Isten hű marad. Az ő gyermekei „védettek”.

Az ő hűsége biztos és megingathatatlan (Ézs 54,10).”

Betegen, kórházi tartózkodás kétségei és fájdalmai között hatalmas erő hat bennünk: a gyöttrő félelem. Kihat testi és lelki állapotunkra, tudatunkra és akaratunkra. Főleg a gyógyíthatatlan betegségek képesek a maguk titokzatosságával állandó nyugtalanságot kelteni.

Joni Eareckson 1967 nyarán, tizenhét évesen, egy tengerbe elvégzett fejesugráskor életre szóló bénulásos balesetet szenvedett. Három évtizeden át próbálta megérteni, hogy miért engedte meg Isten az ő balesetét, hogy miért engedi Isten az ő szenvedését. *„Boldog leszek-e még valaha ebben a házban? – csak ez járt a fejemben, amikor megérkeztem a kórházból, és a bejáratú ajtón át begurultam a házukba. Az ajtók túl keskenyek voltak, a mosdókagyló meg túl magas. Három lépcsőfok tette lehetetlenné, hogy bejuszak a nappaliba. Az étkező asztalnál ültem, amelynek szélébe ütközött a térdem. Egy tányér ennivaló volt előttem, de a két kezem használhatatlanul hevert az ölemben. Az első hónapokban valaki másnak kellett etetnie. Úgy éreztem, börtönben vagyok. A mi kedélyes otthonunk elutasító, idegen környezetté változott. A helyzetem arra kényszerített, hogy nézzem meg egy másik fogoly életét. Pál apostol életében gyakran találta magát olyan helyeken, ahonnan nem lehetett elmenekülni. »Megtanultam, hogy körülményeim között elégedett legyek« (Fil 4,11) A szó, amit itt használ az apostol, szó szerint azt jelenti, hogy »kis igényű«. Pál a második Korinthusi levélben használ egy olyan szót, amelynek a görögben ugyanez a gyökere: »Elég neked az én kegyelmem« (2Kor 12,9). A titok, amelyet Pál megtanult, az, hogy a kegyelmes Istenhez kell fordulni segítségért.”¹*

A szenvedéstől félve Isten előtt látjuk életünket. A legsúlyosabb és legfonto-

sabb, belülről legjobban szorító kérdéssé válik: van-e bűnbocsánat számomra, és tudom-e életemet nyugalommal és bizalommal Isten kezébe tenni? Isten gyermekei a külső szorítások között gyakran félnek a gúnytól, a megszegyenüléstől. Erősítse szívünket az az orvosság, ami Pál apostolt is erősítette: *„Isten pedig hűséges, és nem hagy titeket erőtökön felül kísértetni; sőt a kísértéssel együtt el fogja készíteni a szabadulás útját is, hogy el bírjátok azt viselni”* (1Kor 10,13). A „kísértés” szó alapjelentése: kipróbálás, próbatétel. A próbatétel alatt az elhordozást, a kitartást a Szentháromság Isten munkálja. Jézus Krisztus maga mondja az utolsó idők hívőinek: *„Ne félj attól, amit el fogsz szenvedni. [...] Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját!”* (Jel 2,10). A testi-lelki szenvedés benne van Isten tervében: *„Mert nektek nemcsak az adatott meg Krisztusért, hogy higgyetek benne, hanem az is, hogy szenvedjétek érte”* (Fil 1,29). Az Atya eltervezte, a Fiú elszenvedte, a Szentlélek erőt ad hozzá. A testi-lelki szenvedés által Isten formál.

„Minden, ami történik velem, a java-mat szolgálja; Isten dicsőségére történik. A nyomorúság kényszerített rá, hogy Isten mellett döntsék. A szenvedés formálta jellememet, hogy ne legyek hanyag a kapcsolataimban. Mióta béna vagyok, valóságosabbá vált számomra a menny. Gondolataim kétségtelenül a helyes vágyányra terelődtek. Nem nyújthatom ki a kezem a gyakori kísértések felé. Balesetem előtt a béna emberek teljesen közömbösek voltak számomra. Most ez másképp van.” – így írt a benne Isten által kiformált változásról Joni.²

A testi-lelki szenvedés próbái között saját erőforrásaink nem elégségesek. Fel kell ismernünk, hogy maga az Úr védelmez bennünket az ő erejével: *„Küzdelmek közt, próbák alatt / Kegyelme van velem, / Irányt mutat, míg végre majd / Hazámba érkezem.”³ „Meggönyörül az ő szolgálói, ha látja, hogy elfogyott az erő, s védett és védtelen oda van.”* (5Móz 32,36) Mindenki elhagyhat bennünket a szenvedés idején, de Isten hű marad. Az ő gyermekei „védettek”. Az ő hűsége biztos és megingathatatlan

(Ézs 54,10). A szenvedéstől való félelem alkalmanként visszajöhet. Ilyenkor örömmünk elszáll. Azonban lépéseinkkel tudatosan kifejezhetjük Isten iránti bizalmunkat, és ezzel alkalmat adhatunk neki, hogy igazolja hitünket.

A Zsoltárok könyve nagy segítségünkre lehet abban, hogy tekintetünket Istennel tartjuk, hogy ne essünk vissza az önmagunk körül való forgolódásba.⁴ *„Az Úr enyhülést ad betegágyán, jobbulást ad neki, valahányszor betegen fekszik.”* (Zsolt 41,4) *„A kegyelem a legjobb gyógyszer; az isteni szeretet a legjobb serkentő a betegeskedő számára. Erőssé teszi a lelket. Nincs külön orvos az Úrnál, nincs jobb gyógyszer, mint az ő ígérete, nincs jobb bor, mint az ő szeretete.”⁵ „Vesd az Úrra terhedet, és ő gondot visel rád! Nem engedi sohasem, hogy ingadozzon az igaz.”* (Zsolt 55,23)

A szenvedésben Isten akarata az, hogy Jézus Krisztushoz hasonlóvá formáljon bennünket: *„Ha a földbe vetett búzaszem nem hal meg, egymaga marad, de ha meghal, sokszoros termést hoz”* (Jn 12,24). A szenvedés jelenvalósága és kilátásai életünk eseményeiben lehetőség arra, hogy a földön megismerhető legmélyebb tanulságot megtanuljunk: *„Többé tehát nem én élek, hanem Krisztus él bennem”* (Gal 2,20).

Kényeressy Károly / Gyöngyös

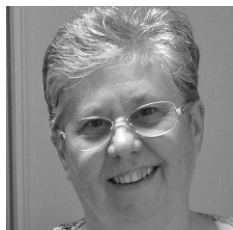
*

Jegyzet: **1.** Joni Eareckson Tada – Steven Estes: Amikor Isten könnyezik, Evangéliumi Kiadó, 2012, 164–165. o. **2.** uo., 116. o. **3.** John Newton: Amazing Grace 3. versszak **4.** Rolf Lindenmann: A félelem – oka és legyőzése, Ethos Alapítvány, 1994, 43. o. **5.** C. H. Spurgeon: Isten ígéreteinek tárháza, Primo Kiadó, 1989, 96. o.

Füle Lajos
Ne félj, csak higgy!

„Ne félj, csak higgy!” – szól a LÉLEK,
Ne félj, csak higgy az Igének!
Akkik hisznek, élve élnek,
kik nem hisznek, félve félnek.

A DEMENCIÁTÓL VALÓ FÉLELEM

„Az irányítási tudás és önkontroll elvesztése az a komponens, ami félelemmel tölt el minket.

A megváltott hívők esetében ez a kellő alázat és Urunk iránti teljes bizalom hiányára mutat.”

„Titeket pedig Isten hatalma őriz hit által az üdvösségre.” (1Pt 1,5)

A demencia (elbutulás) több okra visszavezethető tünetegyüttes, nem egy konkrét betegség. Fokozatosan súlyosbodó elmeműködési zavar. A magas kognitív funkciók károsodnak, mint az emlékezet, a gondolkodás, tájékozódás, megértés, számolás, tanulás, nyelv, véleményalkotás, döntéshozatal. Nemcsak az értelmi, de az érzelmi és társas képességek hanyatlásával is jár.

Gyakoribbak a másodlagos formák, amelyek az érrendszeri-, cukorbetegség, alkoholizmus stb. részjelenségei. Az elsődleges demenciák vezető tünete maga a memóriavesztés, amelynek okát ma is csak részben tudjuk. Legismertebb közöttük az Alzheimer-kór.

A demencia előfordulása az életkorral nő, 60–64 év között 1%, 85 év felett 22%, 90 év felett pedig már 32%. Mértéke is nagyon különböző. Korunkban – Isten tudományos orvoslással adott ajándékai eredményeként – az ember várható élettartama kitolódott, és ezzel a demenciában szenvedők száma is megnőtt. Ez a magyarázata a tőle való félelem erősödésének a társadalomban.

A memóriavesztéssel az érintettek elveszítik múltjukat, emberi kapcsolataikat, ítélőképességüket, motivációikat. Életük a vegetatív funkciókra szűkül. Előrehaladott állapotban nem ismerik meg családtagjaikat, sokszor beszédképtelenné válnak. Vannak, akik szeretnek elkóborolni otthonról a nap bármely szakában, akár éjszaka is, és nem találnak haza. Személyiségük megváltozhat, szintje elveszhet.

Így, akinek a családjában vagy környezetében ilyen előfordul, emberileg jogosan szorong, hogy ez vele is megtör-

ténhet. Nagyon fájdalmas és nehéz emlékezetüket vesztett szeretteinkkel együtt élni, hiszen mi is többszörösen vesztesek vagyunk. Amikor az évtizedek óta velünk élő, mellénk rendelt párunk, vagy a szüleink ebbe az állapotba kerülnek, gyakorlatilag elveszítjük őket. Nincs többé társ, közös múlt, közös emlékek, nincs igazán közös jelen sem, csupán egy folyamatos felügyeletre, sok szeretetre, ápolásra szoruló valaki marad. Eltűnik az, akivel eddig megosztottam az életemet.

*Lukátsi Vilma
Azt, ami fáj...*

Azt, ami „plusz” volt az életemben, ma azt szeretném megköszönni!

– Amikor vidáman harsonáztam, nemigen tudtam Eléd jönni, elégedett, boldog napjaimban olyan könnyen elbízta magam; ha valami eredményt elértem, szinte dicsért a saját agyam...

– Nem. Ma azt szeretném megköszönni, ami fáj nekem: nyersen, nagyon, amikor azt kezdtem énekelni, hogy „Uram, irgalmad szomjazom!”

Énekeltem... hang és dallam nélkül, és Rád kapcsolódtam a tekintetem, mert azt csak a könnyeken át láttam, Mindenség Ura: Atyám vagy nekem! A szenvedésben – néven szólítottál, a szenvedésben ott voltál velem! Hogy oltókésed elevenbe vágott, az volt számomra a kegyelem!

Ez a „plusz” az ember életében: a megtisztító, áldott fájdalom, akkor is, ha minden fény kialszik, más szavunk nincs, már csak az hallatszik, hogy „Uram, irgalmad szomjazom!”

Mamikám, Édesanyám anyja utolsó éveiben ebben az állapotban volt. Nem ismert meg minket, már egyáltalán nem beszélt, bár maradt az a szelíd és kedves személy, aki mindig is volt. Így Édesanyám utolsó két évtizedét meghatározta memóriája elvesztésétől való szorongása. Bár emlékezete jobb volt, és végig az is maradt, mint akár az enyém is.

MIÉRT FÉL AZ EMBER, MÉG A KRISZTUS-KÖVETŐ HÍVŐ IS AZ ELBUTULÁSTÓL?

Az irányítási tudás és önkontroll elvesztése az a komponens, ami félelemmel tölt el minket. A megváltott hívők esetében ez a kellő alázat és Urunk iránti teljes bizalom hiányára mutat. Bár Jézus Krisztus gyermekeinek valljuk magunkat, ezek az aggodalmaink rávilágítanak, hogy nem akarunk egészen Urunkra hagyatkozni. Valóban, nem könnyű mindent – az ilyen fájó nehézségeket is – Isten kezéből elfogadni...

Holott, meztelenül jöttünk a világba, és tudjuk, úgy is távozzunk. Egyikünk sem kontrollálta magzati fejlődését, sem a születését. Sőt, életünk első másfél évtizedében sem jellemez minket a tudatos élet, vagy az önkontroll, és ez mégsem ijeszt. Az érett felnőttkort jellemző tudatosság, kontroll, életünk bizonyos részleteit irányítani képesek voltunk még ma sem több 50-60 esztendőnél, amikor a várható élettartam átlagosan kitolódott 80 év körülire. Bár életünk irányítása, közben tartása akkor is csak illúzió, amikor elménk működése csúcsra jár, és annak teljesen birtokában vagyunk.

Mégis, a magára minden ok nélkül büszke ember túlságosan ragaszkodik ehhez a tudatos önmagához. Hiúságában még Istennel szemben is érvényesíteni igyekszik látszólagos függetlenségét, ami kevélységhez vezethet. Talán ebben érhető tetten, mennyire a saját magáénak tekinti magát még a Krisztus-követő is, és a kellő alázat mennyire hiányzik belőlünk.

Isten hatalma, szeretete, odafigyelése ránk, gondoskodása nemcsak fogantatásunk, magzati fejlődésünk, vagy emberi létezésünk fénykorában igaz és működik. A 139. zsoltár állításai érvényesek akkor is, amikor a demencia kiteljesedik az életünkben (Zsolt 139,2–3.11–12.16). Az elbutult ember visszakerül az önkontroll nélküli, teljeséggel Isten kegyelmére szoruló, függő helyzetbe. Ha Isten függőségében élünk – amire Urunk eleve is teremtett minket –, és megváltott gyermekek vagyunk, akkor egy ilyen állapot – amely az értelmével bíró ember számára fájdalmas, haszontalannak tűnik és nem kívánatos –, nem kellene, hogy féle-

lemmel és bizalmatlansággal töltsön el. Hiszen elménk állapota semmit nem vesz el Isten hatalmából, irántunk való szeretetéből; ígéretei megállnak.

Még az emberileg jogos félelmeink is arra való, hogy világosan lássuk, kicsoda a mi Istenünk és kik vagyunk mi csak magunkban – sérülékeny, öregedő, halandó, por és hamu... Bármiféle gyengeségünk megláttathatja Isten-függőségünket. A demencia – belülről és kívülről egyaránt – formáltatásunk része (2Kor 3,18), hogy „*ékes koronává*” legyünk Urunk kezében (Ézs 62,3). Mindannyian

az alázat iskolájában járunk! A nehéz, hosszú és áldott életű Dobos Károly orvososa lehettem 99 és 101 éves kora között. Az alázat tanulásában példaképpemmé lett. A kérdésre: Hogy van? Válasza mindig így hangzott: Jobban, mint érdemelném!

Talán azt gondoljuk, az emlékezet nélküli ember ismeretei, emlékei, múltja valóságosan elveszett. Pedig ez nem így van, hiszen Isten „*többet adni kész, mint hinné emberész*” (Hallelujah! énekeskönyv, 373/2). Mamikám ilyen állapotban volt élete utolsó körülbelül 5 évében – nem ismert meg minket és nem beszélt.

Ám, amikor körülötte imaközösségben hangosan imádkoztunk, ő is megszólalt; tökéletesen imádkozott, mint évtizedekkel korábban. Agyának információartalma, múltja nem vészett el, csak a „billentyűi” szorultak, ragadtak be, mint egy öreg, rozoga zongoráé. A hangzó imádság volt az az olaj, ami átmenetileg beolajozta, működőképessé tudta tenni újra. Mert Urunk „*Az égen át száguld segítségedre, a fellegeken fenségesen. Hajlékod az örök Isten, örökkévaló karjai tartanak*” (5Móz 33,26-27).

Dr. Erdélyi Judit / Budapest

FÉLELEM A HIT KUDARCÁTÓL

„*A félelem igazi oka a Nagyobb hiánya. Aki nagyobb nálam, aki nagyobb annál, amitől félek.*”

„*Biztos vagyok abban, hogy aki elkezdte bennetek a jó munkát, az be is fejezi azt Jézus Krisztus napjára.*” (Fil 2,6); vagy „*megőrizhet titeket a botlástól, és dicsősége elé állíthat feddhetetlenségben, ujjongó örömmel*” (Júd 24–25).

A félelemről több helyen olvasunk a Szentírásban. A félelem egyidős a bűnesettel. Az elveszett ember fél. A nagy viharban a tanítványok félnek, Jézus megfeddi őket, hogy miért félnek ennyire. A félelem a hitlenség jele, ezért ellenszere az igaz hit. A hit Isten lehetőségeivel számol, és ahol ez megvalósul, ott nincs helye félelemnek.

Ha nincs, vagy torzult a hit, megjelenik a félelem. Ha gyengül a hit, erősödik a félelem. Néhány példán keresztül – a teljesség igénye nélkül – szeretném bemutatni, mit jelent az, amikor a „torzult hit” miatt lehet úrrá rajtunk a hit kudarcától való félelem.

A cím kapcsán életem egyik legnehezebb bibliaórai élménye jutott eszembe. Az igehirdetés után hozzá lehetett szólni az elhangzottakhoz. Az egyik hozzászóló elmondta, hogy a nővére daganatos beteg, a gyerekei hazavitték, hogy otthon haljon meg, az orvosok szerint napjai vannak hátra.

Arra kért, hogy a bibliaóra végén imádkozzak nővére gyógyulásáért. Kérését azzal indokolta, hogy be akarja nekik bizonyítani Isten hatalmát. Őneki most az a fontos, hogy Isten meggyógyítsa a nővérét, hátha így a család megtér. „Félek, ha a nővérem nem gyógyul meg, a család nem tér meg soha, tiszteletes úr” – mondta.

Ez az első félelem, amiről írni szeretnék. Amikor én akarok Isten létének bizonyítója lenni. Be akarom bizonyítani, hogy ő hatalmas, létezik, de félek, hogy ez nem sikerül. Azért hoztam ide ezt a történetet, mert több hasonló esettel találkoztam már. A Biblia sehol nem bizonyítja Isten létét, egyszerűen azzal kezdődik, hogy Isten szólt, és minden úgy lett.

Ne félj attól, ha nem tudsz mindenkit meggyőzni Isten létéről, szeretetéről, ha nem tudsz mindenkit Jézushoz vezetni. A gazdag ifjú sem tért meg Jézus szavaira. Arról sem olvasunk, hogy Pilátus, Júdás, Heródes átadta volna az élete felletti uralmat Jézusnak, pedig személyesen találkozott vele.

Előfordul, hogy azért van az emberben félelem, mert úgy érzi, hogy hitének nincsenek gyümölcsei. Ezt a hit kudarcaként éli meg. Azt tapasztalja, hogy többet vár a hitétől, a szolgálataitól, többet remél a bizonyágtételétől.

Amint a mindennapi életben, úgy a hit útján, a Jézus követésében is sok kudarc érhet bennünket. Ám, ha a hit útján kudarc ért, az nem azt jelenti, hogy elkárhoztam.

Gondoljunk Péter tagadására! Ez is a hit kudarc volt. De sokszor kellett Jézusnak helyre tenni! Volt, amikor azt mondta neki, hogy távozz tőlem Sátán. Gondold meg: ha a Jézus-követésedben ezt Jézus neked mondta volna, azt hogyan élnéd meg? Halálos kudarc ez, nem? Távozz tőlem Sátán! Ezt mondja neked az a Jézus, akinek a hívására igent mondtál. Akinek a szavára rátetted az életed.

Nemrég mondta el valaki, hogy megszakadt a kapcsolata Istennel. Félt, mert úgy érzi, hogy Isten lemondott róla. Nem érti, nem hallja az ígét. Napok óta nem tud imádkozni. Félt, hogy a hite csődöt mondott. Úgy érzi, hogy a hite nem volt igazi, élő hit. Kiderült, hogy súlyos, fel nem dolgozott terheket hordoz, ami miatt nem tud figyelni a napi ígére; a terhek miatt nem tud elcsendesedni, emiatt nem hallja az Urat. Kiderült, hogy félelme öli meg az imaéletét.

Megemlíttem még a szolgálat átadásától való félelmet. Amikor a hívó ember nem mer egy szolgálatot letenni, valakinek átadni. Félt, hogy ha átadja, azzal büntetést követ el. Pedig érzi, tudja, hogy már Isten rég elvette tőle azt a feladatot, de ő mégis ragaszkodik hozzá.

Van, amikor azért lesz úrrá az emberen a félelem, mert elbukott, szégyent hozott Isten szent nevére. Attól fél, hogy Isten nem fog megbocsátani. Gondoljunk Dávidra! Tettével szégyent hozott Isten nevére. S mégis bűnbánata után úgy beszél róla az Ige, mint Isten szíve szerint való királyról. Isten nagyobb a mi

szívünknel! Péter is megélhette volna a háromszori tagadás után, hogy szégyent hozott Jézus nevére, és ettől kezdve alkalmatlan szolgálja az Úrnak.

Testvérem, tudd meg, nem azért választott téged Jézus, mert alkalmas vagy, hanem téged, akit elhívott a követésére, követése közben tesz alkalmassá a szolgálatra!

A félelem oka a bűneset, az Istennel megromlott, megszakadt kapcsolat; az Istenismeret és az önismeret hiánya. A félelem igazi oka a Nagyobb hiánya. Aki nagyobb nálam, aki nagyobb annál, amitől félek. A hitem nem az enyém, hanem Istentől van, ajándék. A hit kudarcától akkor kezdek el igazán félni, amikor azt hiszem, üdvösségem, sorsom, hitem ereje az én kezemben van, és nem merek ráhagyni Istenre. Nem merem beval-

lani, ha elfogyott a hitem és térdre borulva kérni: Uram, légy segítségül az én hitelenségemen. Jézus előtt nem kell megjászanom a hívő embert. Jézus előtt lehetek elbukott, tagadó, hitemben meggyengült, ahogy Pál mondja, bűnösök között első. A kérdés az, hogy merek-e őszintén eljárulni és rá merem-e bízni magam így roncsként, semmiként, senkiként, bűnös-ként? Elismerem-e, hogy nélküle semmi vagyok, hogy rászorulok?

A kudarcától való félelem oka az is, ha büntelen, tökéletes akarok lenni, de tapasztalom, hogy ez nem megy. Nem azért vagyok tökéletes, mert szenté tudom tenni magam, hanem azért, mert Isten Jézusért és Jézusban annak lát. A szentség, az igazság, a kegyelem nem önerőből, hanem Jézusban lehet az enyém. Nem nekem kell megküzdeni a magam tisztasá-

gáért, hanem Jézusban tiszta fehér vagyok, miként a hó.

Igénkben azt ígéri ma neked Isten, hogy megőriz, és önmaga elé feddhetetlenségben állít. Nem kell attól félned, hogy elég tiszta vagy-e, hiszen Jézus vére fehérre mosott, mint a hó. Meg vagy váltva. A félelmet már most felválthatja az öröm, ami majd teljessé lesz az utolsó naptól. De már most örülhetsz az Úrban mindenkor, és nem kell félned.

Jelszavam: megváltott vagyok, Jézusé vagyok, akinek adatott minden hatalom, mitől, kitől félnék? Elhiszem, tapasztalom, tudom, élem: Isten nem a félelem lelkét adta nekünk, hanem a szeretet, az erő és a józanság Lelkét. Jövel, Szentlélek Úr Isten, Jövel, isteni szél, félelmem üzzed el, töltsd be Lelkeddel!

Székely Zsolt Ferenc / Hencida

A HALÁLTÓL VALÓ FÉLELEM

„Jézus tettében, üdvözítő munkájában kell hinni, aki éppen ezért jött, hogy megszabadítsa a „saját hitűeket”, azokat, akik hisznek, de csak a maguk módján, vagy úgy, ahogyan tanították őket.”

Előzetesen három kérdésben és az azokra adott válaszokban szeretném összegezni a haláltól való félelem elhárításának lehetőségét.

- *Ki a haláltól való félelem orvosa?*
Jézus!
- *Mi a haláltól való félelem orvossága?*
Az üdvbizonyosság.
- *Mi által jutunk el erre a bizonyosságra?* Ha örök életem van, akkor a halál pillanatában Jézusnál leszek! Ez a Szentlélek által szívünkbe adott igaz hit által valósul meg.

1. JOGOS A HALÁLFÉLELEM

Földi életünk végén életünk legnagyobb megrázkódtatása megy végbe, s ezért „néha a hit számára is van egy természetes megrettenés a haláltól”¹. A test és a lélek, e kettő csodálatos együttese szétszakad, a test romlandó része átadatik az enyészetnek, a halhatatlanságra

teremtett lélek pedig tovább él. Nagy szakadás, rettenetes testi-lelki törés ez, hiszen az egyik nincs a másik nélkül: „a test holt a lélek nélkül” (Jak 2,26), és a lélek sem maradhat test nélkül, ezért – átmenetileg – azonnal egy romolhatatlan, mennyei részt kap annak pótlására. „Mert tudjuk, hogy ha e mi földi sátorházunk elbomol, épületünk van Istentől, nem kézzel csinált, örökké való házunk a mennyben.” (2Kor 5,1) Ezért ez a „levetkőzés” félelmetes az ember számára, nem kívánatos. „Mert akik e sátorban vagyunk is, sóhajtozunk megterhelhetvén; mivelhogy nem kívánunk levetkőztetni.” (2Kor 5,4a)

2. AMIRE SENKI SEM SZÁMÍTOTT

Meglepő fordulat, fordított logika áll elő. Földi világunkban minden arra mutat, hogy a halálé a végső szó, a halál mindent elnyel és az elmúlás az utolsó akkord. De nem! A Biblia mást mond: „hogy ami halandó, elnyelje azt az élet” (2Kor 5,4b). Vagyis életünk nem az elmúlásba megy, hanem a beteljesedésbe, más szóval a halál az életbe visz. Ott majd belemerülünk abba a csodálatos folyamba, ami az örök élet. Mint Kierkegaard sírfelirata is mondja: „az élet vizénél szabad a pihenés, akkor véget ér majd minden harc, és örökkön örökké beszélek Jézussal.”²

3. A HALÁL KÉTFÉLE JELENTÉSE

Ami a földi világunkat érinti, az az elmúlás. A bűneset következményeként földi életünk egyszer lezárul. A halál a bűneset óta (1Móz 3,3.19) az étellel együtt munkálkodik, születésünk pillanatától kezdve. Sejtjeink hét évente elhalnak, végül már nem képződnek újra. Ez alól senki sem kivétel. „Azt pedig állítom atyámfiai, hogy test és vér nem örökölheti Isten országát, sem a romlandóság nem örökli a romolhatatlanságot.” (1Kor 15,50) Ami az örökkévalóságot érinti – az a második halál, az örök kárhozat. Tehát van földi halál és örök halál.

4. A FENTIEKET FIGYELEMBE VÉVE HÁROM LEHETŐSÉGGEL SZÁMOLHAT A MŰLANDÓ EMBER

a. Félelem a második haláltól – azoknak félelme, akik kétszer hálnak meg. Testileg és lelkileg örökre. Hallottunk olyanokról, akiket a kárhozattól való félelem vezetett az üdvösségre. Egy medika nagy vizsgálója előtt egy prédikáció hatása alá került, s még tanulni sem tudott rendesen, se éjjele, se nap-pala nem volt, mert azt hallotta, hogy „a másik otthagytik”. Ezeket Jézus a visszajöveteléről mondta, amikor két asszony lesz a mezőn, az egyik felvétetik, a másik otthagytik. Ott, ahol az ítélet van, „a döngeselyűk” (Lk

17,37). Ő nem akart otthagyni, nem akart elkárhozni! Még a vizsga előtti éjszaka megtért. És új Megváltója a vizsgán is segített neki.

b. Félelem az egyszeri haláltól – azoknak félelme, akik csak egyszer hálnak meg. Az ő félelmük alaptalan, ha valóban hívők. Mert nem gondolták végig: tulajdonképpen már elrendeződött ez a kérdés. Már örök életük van. Lelki feltámadásuk által (újjaszületés-megtérés) már elkezdődött és biztosan folytatódik örök életük. Haláluk csak átmenet az életre. Jézus velük lesz haláluk órájában is, „*Mikor vízen mégy át, én veled vagyok*” (Ézs 43,2). Még a hívő emberek is félhetnek a földi haláltól, s ennek több oka lehet. Rossznak tartjuk, ha ennek az az okozója, hogy nem biztosak üdvösségükben. Azért félnek, mert nincs üdvbizonyosságuk. Ennek eredője, hogy önmaguk hitére alapozzák reménységüket, vagyis azt gondolják, ha hisznek, akkor lesz örök életük. De mi lesz, ha az utolsó órákban már nem hisznek? Akkor mégis az örök veszedelemben jutnak? Ez a gondolkodás helytelen. Jézus tettében, üdvözítő munkájában kell hinni, aki éppen ezért jött, hogy megszabadítsa a „saját hitűeket”, azokat, akik hisznek, de csak a maguk módján, vagy úgy, ahogyan tanították őket. Testvér, a Jézus hitére van szükséged, arra, amit ő ad! Isten csak azt igazítja meg, „*aki a Jézus hitéből való*” (Róm 3,26). Nem emberi bizakodásra, hanem mennyből, a Szentlélektől származott üdvözítő hitre van szükség, ami megragadja Isten ígéreteit, és ami bizonyosság is. Ha a mi emberi képességeinktől függetlenül üdvösségünk, akkor az valóban

nem tartana ki a nehéz órákban. Legyen Istenen a hangsúly, az ő munkáján és ígéretein! „*Nem hagylak el, sem el nem távozom tőled*” (Zsid 13,5). Lelkünk valódi szabadítása Istennek a szívünkbe helyezett igéi által valósul meg, amelyek életünk igazi fundamentumai; az a kőszikla, amelyre állhatunk. Saját hitünk, bizakodásunk, hívő képességeink pedig csak fűvény, homok, amit elfúj a szél. Vizsgáld meg: Magadban bizakodsz, vagy Isten ígéreteiben? Saját hited tart meg, vagy Jézus hatalma? Hát nem ismerjük a Szentírás biztatásait? Isten hatalma őriz minket az üdvösségre (1Pt 1,5). Ezért mondhatta Megváltónk, „*senki ki nem ragadhatja őket az én kezemből*”, és „*... senki sem ragadhatja ki azokat az én Atyámnak kezéből*” (Jn 10,28.29). És a két kéz összezárul (Jézusé és az Atyáé), és benne van elrejtett életed, üdvösséged.

c. S lesznek olyanok, akik akár félnek, akár nem, nem hálnak meg. Mert lesznek, akik egyáltalán nem kerülnek a sírba. Hogyan lehetséges? Úgy, hogy még élnek Jézus visszajövetelekor, és elé ragadtatnak a felhőkbe: nem a sírből kelnek ki, hanem a mindennapi életből mennek az örökkévalóságba (1Kor 15,51–52).

5. ENNEK BIZTOSÍTÉKA AZ, AMIT JÉZUS TETT

„*Mivel tehát a gyermekek testből és vérből valók, ő is hasonlatosképpen részese lett azoknak, hogy a halál által megsemmisítse azt, akinek hatalma van a halálon, tudniillik az ördögöt, és megszabadítsa azokat, akik a haláltól való félelem miatt teljes életükben rabok voltak.*” (Zsid 2,14–15)

Az igevers szerint Jézus azért jött, hogy a halálfélelemtől megszabadítson.

Nem a halált semmisítette meg, hanem az ördögöt, aki ezt a rettegést gerjesztette. A Szentlélek a megsemmisítés szót használja abban az értelemben, amiről a Kolossé levélben is olvasunk: kereszthalálával elvette az ördög fegyverét (a bűn ellenünk való vádolását) azáltal, hogy adóslevelünket félretette az útból. Attól kezdve nincs eszköze arra (semmissé lett téve), hogy kárhozatra vigye azokat, akiket Jézus megszabadított (Kol 2,14).

Csupán egy kérdés maradt hátra: Mennyiben volt az ördögnek hatalma a halálon? Csak annyiban, amennyit Isten megengedett neki. Mert Jézus az életnek és a halálnak ura. Az ördög eddigi hatalomgyakorlása csak abban állt, hogy halálfélelemmel megkötözte az embereket, még esetleg a hívőket is. Az örömhír pedig az, hogy ez az eszköz már nincs a kezében: mert Urunk elvette tőle. Azóta a hívőknek nincs okuk a félelemre; ez a szál sem kötheti őket az ellenességhez.

*Alföldy-Boruss Dezső /
Szigetszentmiklós*

*

Jegyzet: 1. Sipos Ajtony Levente, Szerkesztői tervezet a Biblia és Gyülekezet 2022. 4. számához; 2. „Nur 'ne kurze Zeit, dann ist 's gewonnen / dann ist er ganze Streit in nichts zerronnen / Dann darf ich weiden mich an Lebensbächen / und ewig ewiglich mit Jesus sprechen.” („Csak egy rövid idő, azután nyereség, az élet vizénél szabad a pihenés, ott majd véget ér minden harc, és örökkön örökké beszélek Jézussal.” szabad ford. németből ABD), a német szöveget hozza: Helmut Lamparter, Prüfet die Geister, Aussat Verlag, Wuppertal, 1961. 116. o.

AKI NEM ISMERTE A FÉLELMET

A PURITÁN LIPPAI SÁMUEL KÜZDELMES ÉLETE

A középkori egyház reformja Magyarországon a 16. század húszas éveiben indult el, amikor Budán néhány főiskolai tanár hirdetni kezdte Luther Márton tanait. Innentől fogva a reformáció eszméi meg-

állíthatatlanul terjedtek a három részre szakadt országban. A protestantizmus gyors térhódítása az anyanyelvi kultúra fejlődésével, újfajta vallási élet meggyökerezésével, fellángoló hitvitákkal járt együtt. A hitvitáknak akkoriban különösen is fontos szerepük volt a reformáció tanainak terjedésében. Ezek a viták szóban, írásban egyaránt zajlottak, részint a refor-

mátorok és katolikusok, részint a lutheránusok és kálvinisták között, majd a reformáció mindkét iránya és a Szentháromság-tagadók (antitrináriusok) között. Az ágostai hitvallású lutheránusok és a helvét irány képviselői leginkább az úrvacsora kérdésében polemizáltak egymással. Híres vitázók voltak ezekben az időkben Sztárai Mihály, Dévai Bíró Má-

tyás, Méliusz Juhász Péter, Dávid Ferenc és Alvinczi Péter, a katolikusnál pedig Pécsváradi Péter, Balásfi Tamás, Pázmány Péter és Sámbar Mátyás. Ez utóbival vívott később hatalmas csatákat Lippai Sámuel református prédikátor, főiskolai tanár is.

Lippai Sámuelről viszonylag kevés adat maradt fenn, írásainak hagyatéka is rendkívül töredékes. Annyit tudunk felőle, hogy négyszáz esztendővel ezelőtt született Erdélyben (a hagyomány szerint Szamoslippón). Hazai tanulmányainak végeztével külföldre ment, 1647-től Utrechtben, majd Franekerben tanult, innen viszont 1648 végén Leidenbe iratkozott át. Itt töltött évei meghatározóak voltak további szolgálata szempontjából.

1650-ben tért vissza hazájába. Erdélyben kapott tanári állást, de 1653-ban ismeretlen okok miatt eltávolították innen. Vélhetően a puritanizmusa miatt támadták, őket ugyanis nem mindenhol láttak szívesen. Menekülnie kellett szülőföldjéről, és Sárospatakra került harmadik papnak. A helyzete itt sem volt könnyű, hisz az olaszliszka zsinaton három társával (Medgyesi Pállal, Tolnai Dali Jánossal és Keresztszegi Istvánnal) együtt kizárták a „papok fraternitásának kebeléből” és csak Lorántffy Zsuzsanna fejedelemasszony közbenjárására „vették vissza”. Félelmet nem ismerve ezt követően is következetesen hirdette a puritán tanokat: a helytelen úrvacsorai gyakorlat miatt például nem átalotta meginteni lelkészársait, de még a gyülekezethez tartozó méltóságokat sem.

1656-tól főiskolai tanár lett, innen 1657 őszén Nagykárolyba ment prédikátornak, ahol nagy lelkesedéssel hirdette a puritánus eszméket. Ekkoriban vívta meg ismert hitvitáját Sámbar Mátyás jezsuita áldozópappal. Vitájuk írásban is megjelent, ám ezek példányai elvesztek, sajnos nem maradt fenn belőlük egyetlen példány sem. Az ügy érdekessége, hogy Sámbar állítólag olyan feltétellel kezdeményezte a vitatkozást, mely szerint „a legyőzöttnek feje vétessék”. Vállalkozása azonban balul ütött ki, mert csúfos vereséget szenvedett. Mivel azonban „ezt a szörnyőséget egy jezsuita páteren kellett volna végrehajtani, egyszerre kiderült annak keresztülvihetlensége”. Végül Lippai, hogy el ne essék sikere jutalmától, a fővétel helyett beírta azzal,

hogy a legyőzött Sámbar Mátyás egy évfoga kihúzásával fizessen. Más források szerint az említett vita Sámbar és Vásárhelyi Matkó István között zajlott (tény, hogy ők ketten is vívtak ádáz csatákat egymással), ám ez kicsit sem csökkenti Lippai érdemeit.

Lippai 1659-ben Debrecenben lett tanár, de rengeteg támadás érte, vélhetően emiatt egy év múlva távozott innen. További sorsa teljesen ismeretlen. Néhány esztendővel később felbukkant a városban egy Lippai Sámuel nevű iskolamester, ám egyháztörténészek egybehangzó véleménye szerint csupán névazonosságról van szó.

Alakja megelevenedik Győri L. János és Győri Katalin Menekülők című történelmi drámájában, ahol a szerzők megörökítették Lippai küzdelmeit, személyes tragédiáját. A darab 1660-ban játszódik, Várad eleste után a váradi deákok Martonfalvi György professzor vezetésével Debrecenbe menekülnek. Ezt követően vált a Debreceni Kollégium az „ország iskolájává”, Debrecen pedig „egész Magyarország és Erdélységnek világosító lámpásává”. A történet a váradiak befogadásának dilemmájáról, illetve a közvélemény által korábban súlyosan félreismert Lippai professzor és Lippainé tragikus sorsáról szól. Lippai – aki a nagy szegénységre való tekintettel először elenezte a menekülők befogadását – ment el néhány emberével a váradiak elé. Minden késedelem súlyos következményekkel járhatott volna, hisz a törökök már Debrecen környékén portyáztak. A forogatókönyv szerint Lippai útközben meghalt ugyan, de a feladatot teljesítette, és a menekültek végül bejutottak Debrecenbe. Mindössze néhány munkája maradt ránk. A latin nyelven írott Brevis dissertatio de quaestione: an prior elevatio panis et vini in sacra coena... legitime observetur? (Sárospatak, 1654) című kötetében azt a gyakorlatot bírálta („lelki paráznságának” nevezve), hogy némely protestáns egyházakban úrvacsora előtt felemelték a kenyeret és bort. A könyvecskére egy ismeretlen katolikus pap válaszolt Lima Dissertationis Patakianae, amire feleletül Lippai a következő esztendőben Desperata causa prioris elevationis panis et vini in sacra coena... című iratában reagált, és igyekezett megvédeni álláspontját.

Mivel a kenyér és a bor felmutatása a katolikus eucharisztia eleme, azt szimbolizálja, hogy a kenyér és a bor színe alatt Jézus Krisztus valóságosan is jelen van, így a puritánok folyamatosan küzdöttek az ellen, hogy a református egyházakban a kenyér és a bor felemelésének gyakorlata meghonosodjék. Hosszú ideig úgy tűnt, hogy a harcukat siker koronázza, hisz a gyülekezetek jelentős többsége elhagyta ezt a liturgiai elemet. Évek során azonban „visszalopódzott” úrvacsorai liturgiánkba, és napjaink úrvacsorázási szokásaiban már sokfelé újra ott szerepel a szent jegyek felmutatása, még az ún. tradicionális gyülekezetekben is. Az ellenzők szerint mindez a katolikus úrfelmutatást idézi, ami ellenkezik a protestáns tanításokkal. Mások szerint viszont ez egy ősi szokás, kizárt, hogy református vagy evangélikus körökben „hamis asszociációkat” ébresztene, és csupán a liturgia gazdagodását szolgálja – római katolikus tartalmi elemek nélkül. Puritán atyáink igyekeztek minden esetben a Szentírás tanításához ragaszkodni, így nincs kétségünk afelől, hogy a szent jegyek felmutatásáról vallott nézetük is megáll az ige mérlegén. Olyan kérdés ez, amelyet talán érdemes lenne megvizsgálni köreinkben is: lényegbeli eltérésekről van-e itt szó, vagy csupán értelmezési különbözőségekről.

Margit István / Pécel

Pecznyik Pál
Új esztendő

Új esztendő minden napja
sok titokkal van tele,
megoldódik valamennyi,
ha Atyánk szolgál vele.
Bárcsak úgy tudnánk megérni
új évben minden napot,
hogy abban áldanánk Istent,
aki minket alkotott!
Új évben is róla tenne
bizonyosságot életünk,
hiszen drága Fia által
örök hont adott nekünk.
Az is titok, abban mi vár.
Ámulunk, ha ott leszünk,
képzeletet felülszárnyal,
amit ott lát majd szemünk!

HÍREK – KÖZLEMÉNYEK

Beszámoló az angol nyelvi táborról

Idén augusztusban ismét megrendezésre kerülhetett az angol nyelvű tábor, amire egy 17 főből álló északír delegáció érkezett a Kellsi Presbiteriánus Gyülekezetből. Ehhez csatlakoztak a magyar szolgálók, illetve a tábor közel 40 résztvevője, így a Biblia Szövetség székházát jóleső nyüzsgés töltötte meg a hét folyamán.

A táborban két korcsoportra bontva zajlottak a délelőttök, amiknek a struktúrája megegyezett, de a témájukban különböztek. Míg a fiatalabb korosztály az evangélium üzenetén keresztül fejtegette azt a témát, hogy mi az életünk célja, addig az idősebb korosztály arról hallhatott, hogy hogyan tudunk az Ige cselekvői lenni a mindennapokban, akár az őszinteség kérdésében, akár a párkapcsolatok vagy a hivatásunk kapcsán. Emellett a délelőttök folyamán aranymondás tanulás, az alkalomhoz kapcsolódó csoportos feladatok, Észak-Írországról, többek között annak történelméről, gasztronómiájáról, oktatási rendszeréről szóló előadások hozták közelebb a fiatalokhoz a délelőtt üzenetét és az északír kultúrát. A kérdések órájára naponta, az ebéd előtt került sor, amikor is Brian Boyd, a kellszi gyülekezet lelkipásztora válaszolt az előzetesen erre kijelölt dobozból kihúzott kérdésekre. A dobozba bárki bármilyen kérdést írhatott a nap folyamán, így mindig vegyesen érkeztek az aznapi vagy egyéb hitéleti témához kapcsolódó kérdések, valamint Észak-Írországgal kapcsolatos vagy kifejezetten Briannek szóló személyes kérdések is. Ez olyan része volt a napnak, amit mindenki nagyon várt. Jó volt tapasztalni, hogy a résztvevők a személyes életükkel, hitbeli próbáikkal kapcsolatos kérdéseket is feltettek, illetve azt a bölcsességet és őszinteséget is, amivel Brian ezekre a kérdésekre válaszolt.

Az ebéd után újabb áhítat következett, amin Péter első levele alapján hallhattunk Isten kegyelméről, illetve valamilyen közös

játékra, sporttevékenységre és az aznapi házi feladat megírására is sor került, ami visszavezette a résztvevők gondolatait a délelőtti témára. Bár így leírva nagyon sűrűnek tűnhet a program, és bizonytalannal nem is unatkoztak a résztvevők, ezeket szünetek és szabad tevékenységek szakították meg, amik által lehetőség nyílt egymás megismerésére. A délutáni programok közül természetesen nem maradhatott el a Pécel felfedezésével egybekötött csapatos vetélkedő és a focikupa, de ezek mellett egy számháborúra és egy budapesti hajókázásra is sor került idén. A tábor záró estéjén Mikolicz Gyuszi bácsi gondoskodott nekünk finom gulyáslevesről, Nagyné Ombodi Eszter előkészítésével pedig desszertként mindenki kisüthette a maga kürtőskalácsát is!

Bár ez nem az első angol nyelvű tábor volt, amin részt vettem, a korábbiakon mindig résztvevőként voltam jelen, idén pedig szolgálóként. Hálás vagyok azért, hogy láthattam, tapasztalhattam, mennyi idő- és energiabefektetést jelent egy ilyen hét megszervezése és lebonyolítása, és ezúton is köszönöm azoknak, akik a korábbi években vállalták ezt a szolgálatot! Bár minden nap fáradtan feküdtünk le, jó volt megtapasztalni, hogy Isten mindig biztosított annyi erőt számunkra, ami szükséges volt!

Isten gazdagon megáldotta ezt a tábort, és valóban az ő Igéje állhatott a hét középpontjában. Reménykedünk, hogy ezáltal is munkálkodott és munkálkodik a résztvevők szívében! Emellett láthattuk, ahogyan barátságok alakulnak ki és ahogyan testvéri szeretettel vesszük körül egymást, amiben az eltérő nyelv, kultúra sem jelentettek akadályt.

Köszönjük mindazoknak, akik imádságban hordozták ezt a hetet!

Sipos Bogáta Illangó / Budapest

Felhívás rendkívüli adakozásra

Egyesületünk székházának teteje sajnos sürgős felújításra szorul. A tetőcserép a téli fagyok miatt az északi oldalon 270m²-en szétfagyott, sok helyen eltört, áttereszti a vizet, ezért több ponton beázásokkal küzdünk.

Az épület állagának megóvása érdekében a munkálatokat 2024 nyarán el kell végezni. Szakértői vélemény alapján az egyetlen lehetőség a javításra a héjazat (cserép, lécezés, fólia) cseréje a problémával érintett tetőfelületen.

A felújítás költsége a legújabb árajánlatok alapján várhatóan 14–15 millió forint körül fog alakulni.

Szeretettel kérjük kedves Tagjainkat, rendezvényeink Résztvevőit, céljainkkal egyetértő, a Biblia Szövetséget a szívükön viselő Testvéreinket, hogy a szokásos adományaikon felüli rendkívüli adományaikkal járuljanak hozzá a munkálatok elvégzéséhez! Hadd tudjuk székházunkat zavartalanul használni a jövőben is a mi Urunk dicsőségére!

Együttal megköszönjük a már beérkezett adományokat azon Testvéreinknek, akik felhívásunkról értesülve azonnal készek voltak anyagi áldozatot hozni a felújítás érdekében!

Köszönettel és áldáskívánással:
a Biblia Szövetség Egyesület Elnöksége

MISKOLCON ÉS BUDAPEST-PASARÉTEN egy időben zajlottak csendesnapjaink november 4-én, melyeken az Úr hűségét, és az arra adott választ, az emberi hűséget jártuk körül. A hanganyagok elérhetőek a Biblia Szövetség honlapján. ■

* * *

JÓB KÖNYVE. A Fontos kérdések sorozatban izgalmas előadás hangzott el Budapest–Nagyvárad téren Alföldy-Boruss Dezsőtől, Egyesületünk alelnökétől arról, hogy valóban csak a szenvedésről szól-e Jób könyve. Az előadás mély teológiai tartalma mellett egyben kedvesináló is volt a Biblia Szövetség gondozásában december 1-jén megjelenő új könyvhöz: *Peter Masters – Jób könyvének rejtett kincsei*. A hanganyagot keressék honlapunkon, a könyv pedig elérhető az ismert csatornákon. ■

* * *

BEREKFÜRDŐN ismét megrendezésre került hagyományos novemberi csendeshetünk. Témája a vándorút volt. A pusztai vándorlás eseményei rávilágítottak az Úr ajándékaira és a vándorút egyéni életünkben is jelen lévő kísértéseire. Áldott legyen az Úr gazdagító és életet teremtő Igéjéért, melynek hanganyaga szintén elérhető honlapunkon. ■

* * *

ÉBREDÉS KÖNYVEK. Nincs értékesebb karácsonyi ajándék, mint Isten Igéje! Az Ébredés Alapítvány (ÉBA) gazdag kínálatában megtalálhatjuk szeretteink számára akár a Krisztushoz vezető úton, akár a lelki növekedésben segítséget jelentő írásokat. Kérjük, támogassuk az ÉBA missziós tevékenységét kiadványainak vásárlásával! ■

* * *

2023-ban még előttünk álló programok:

☞ **December 31. Ifjúsági szilveszter**

2024. évi programtervünk rövidesen elérhetővé válik. Kérjük, kísérjék figyelemmel honlapunkat (www.bibliaszov.hu) és Facebook-oldalunkat! ■

* * *

Halottaink: ☩ **Dr. Ladányi Sándorné** (1939) Budapest,

☩ **Németh Gyula** (1933) Balatonkenese,

☩ **Szodoray Zoltán** (1947) Veresegyház.

Hálás szívvel emlékezünk testvéreink szolgáló életére, Isten áldja meg emléküket közöttünk!

Adjon vigasztalást családjaiknak, gyülekezetüknek!

BIBLIA ÉS GYÜLEKEZET

Lapunk harmincöt esztendeje jelenik meg, évi négy alkalommal. Igen sokan olvassák itthon és az ország határain kívül, de akadnak előfizetői távoli kontinensekről is. A lap anyagi háttere elsősorban az előfizetői díjak által biztosított, de a gyülekezeti iratterjesztésekben is számos példány fogy el.

Szerkesztőségünk és a kiadóhivatalunk hálás olvasóinak azért, hogy megrendelik újságunkat, és külön azokért az adományokért, amelyek lehetővé teszik a Kárpát-medencében történő, missziói jellegű terjesztést. Emiatt továbbra is buzdítjuk Önöket, hogy rendeljék meg és népszerűsítsék a Biblia és Gyülekezetet, „Fogadjanak örökbe” egy-egy új olvasót azáltal, hogy előfizetnek azok számára, akik eddig nem olvasták. Emellett kérjük, hogy adományokkal segítsenek eljuttatni olyanoknak, akiknek nincs módjuk előfizetni, vagy megvásárolni lapunkat!

Tájékoztatás a térítési és előfizetési díjakról (Biblia és Gyülekezet, 2024. év)

Tisztelettel tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a 2024. évben folyóiratunk szabadadlási ára **750,- Ft/példány**. Az előfizetői árat a folyamatosan növekvő postai díjszabások és nyomdai költségek miatt kénytelenek vagyunk megemelni, emiatt kérjük olvasóink szíves megértését! Előfizetési ár *Magyarországon: 5.000 Ft/év;*
európai országokba: 8.000 Ft/év;
tengeren túlra: 9.000 Ft/év.

Az előfizetés összege a folyóirathoz mellékelt ÉBA utalványon, illetve az alábbi folyószámommal fizethető:

Ébredés Alapítvány 11742331-20003610

(Kiadó)

FONTOS KÖZLEMÉNY!

A Biblia Szövetség Egyesület bizonyos programjain 2024-től előzetes internetes regisztrációt vezetünk be.

Ezt a lépést az indokolta, hogy az adatok begyűjtése egyre nagyobb terhet rótt az amúgy is leterhelt titkárságunkra. A meghirdetett programok legkésőbb **február 1-től** megtalálhatók lesznek a bibliaszov.hu/esemenyek oldalon, amit a honlapunkat megnyitva az „Aktuális” menü „Események” menüpontját választva is el lehet érni.

Azoknál a programoknál, ahol regisztrációt kérünk, találnak egy internetes űrlapot, melynek kérjük a kitöltését. Azokat a testvéreinket, akinek nehézséget jelent az internet használata, arra kérjük, hogy elsődlegesen közeli hozzátartozóiktól, gyermeküktől, unokájuktól, vagy szomszédjuktól, gondozójuktól kérjenek segítséget.

Ha ilyen hozzátartozó nem elérhető, kérem, keressék telefonon irodavezetőnket, Horváth Máriát, aki szívesen áll a rendelkezésükre!

Kérjük, hogy az adminisztrációs változás miatt senki se maradjon távol csendesheteinktől, csendesnapjainktól, mert szívesen segíünk mindenkinek, akinek nehézséget okoz az űrlapok internetes kitöltése!

A változás érinti minden egyhetes programunkat (csendesetek, konferenciák, táborok), a bibliaiskolai jelentkezést és bizonyos egynapos programjainkat is (családi nap, BSz35 ünnepség, ifjúsági csendesnapok, ifjúsági szilveszter).

Reméljük, nem fogják nehéznek találni a jelentkezéseknek ezt az új módját, és előre is köszönjük megértésüket, együttműködésüket!

Testvéri szeretettel:

Nagy Zsolt, a Biblia Szövetség Egyesület titkára

KÖNYVAJÁNLÓ

Peter Masters: Jób könyvének rejtett kincsei

Örömmel adhatunk hírt arról, hogy a Biblia Szövetség Egyesület gondozásában december elejére megjelent Dr. Peter Masters angol teológus rövid, de annál tartalmasabb műve Jób könyvének jelentéséről és céljáról. A magyar kiadás címe: Jób könyvének rejtett kincsei. A kiadás története azzal kezdődött, hogy a Metropolitan Tabernacle Kiadó – amelynek kezdetei Spurgeon munkásságához nyúlnak vissza – tavaly eljuttatott egy példányt a Biblia Szövetséghez. Akik elolvastuk, úgy láttuk, erre a hiánypótló elemzésre itthon is szükség volna. Attól kezdve, hogy a szerző a magyar fordítás elkészítésére és közzétételére készséggel megadta az engedélyt, szinte „magától” összeállt egy kis munkatársi közösség, akik szívesen bábáskodtunk a könyv megszületése körül. A munka oroszlánrészét dr. Nikodém András vállalta, aki fáradhatatlan szorgalommal szállította a fejezeteket, amiket azután többen átolvastunk, lektoráltunk. Valamennyiünk közös élménye, hogy a szöveggel való foglalkozás hitünket felfrissítette, megerősítette, gondolkodásunkban új távlatokat nyitott, egyszóval áldásunkra volt.

Talán a legjobb könyvajánló, ha néhány gondolatot ideidézünk mindazoktól, akiknek a munkában részük volt.

- „... Teológiai bátorság kell ahhoz, hogy Peter Masters az Újszövetséget hirdeti az Ószövetségen keresztül. Abban, ahogyan ugródeszkának használja fel Jób könyvét arra, hogy a liberális teológia és a törvényvallás helytelenségeire felhívja a figyelmet, nagyot alkot. A nagy egészet látva, örülünk az evangélium hirdetésének Jób könyvén keresztül. Örülök, ha megjelenik a könyv, és bizonyára áldássá lesz Krisztus mai gyülekezete számára...”
- „Az emberi életben elkerülhetetlen a szenvedés. Mégis, ha a próbatételben Istennel vagyunk, megtapasztalhatjuk Pál kijelentésének igazságát: akik Istent szeretik, azoknak minden javukra válik. Magam is tanúja vagyok annak, hogy Isten áldássá tudja tenni a próbatételt, amelyet valamilyen nagyobb jóért át kell élni. Jób is átélhette, hogy »Immánuel – velünk az Isten«, és a nagy próbatétel végén áldottabb, bölcsőbb, teljesebb emberré válhatott, Isten dicsőségére.”
- „Az igazán értékes és jó könyvek egy életen át elkísérik az embert. Peter Masters Jób könyvének magyarázata mindenképpen ilyen. Teológiai remekmű, miközben kiválóan olvasható, jól érthető, nemcsak teológusok, hanem a hívő keresztyén közönség számára is. Rendkívül inspiráló írásmagyarázat, amely Jób könyvének közelebbi, jobb megértését segíti. Az az érzés támad az olvasóban, hogy olyan, eddig észre nem vett, meg nem értett isteni tanításokkal, üzenetekkel találkozunk, amelyek hiteles magyarázatot adnak életének örök kérdéseire, egyben megmelengetik a szívét.”
- „Ma szinte egyhuzamban olvastam, csak azért álltam meg, hogy kicsit emésszem az olvasottakat... Szeretném megköszönni, hogy ezt az írást a fordítással hozzáférhetővé teszték. Teljesen új fénybe kerül ez a bibliai könyv számomra! Mérlegelésre, bűnbánatra és Isten magasztalására indít. Hiszem, hogy áldást hozó olvasmány lesz mások számára is.”
- „Peter Masters írása különleges helyet foglal el az ige-értést segítő olvasmányok között... Ez a mű egyszerre teszi aktuálissá, világossá és érthetővé Jób történetét. A Biblia egyik legkorábbi írása modernné, idő- és életszerűvé válik: megérteti velünk, amit megérthetünk, ugyanakkor tiszteli a titkot, nem magyarázza meg azt, amit nem szabad, vagyis helyet hagy az alázatnak. Nem vonhatjuk ki magunkat a történet személyes hatása alól: egyszerre vagyunk Jóbbal együtt szenvedők, tépelődők, bűnbe rekesztettek, ugyanakkor az isteni irgalom várományosai, az elkészített és személyesen kinyilatkoztatott megváltás csodálói. A kiadvány szerkezete áttekinthető, hossza barátságos, nyelvezete letisztult, üzenete mély és időtálló. Elolvasását mindenkinek őszintén javaslom.”
- „Jób könyve nem a kezdő keresztyének számára készült olvasmány. Egyebek mellett, még sokéves hitben járás után sem könnyű megítélni a barátok okfejtéseinek igazságtartalmát. Peter Masters eligazítást ad ezekben a problémás részekben, eddig kevésbé ismert titkokat is megértetve. Könyvének már első átolvasása is meglepő felfedezésekkel ajándékoz meg, és arra készlet, hogy még figyelmesebben, most már kezünkben a Bibliával, olvassuk újra. Így értetjük meg, hogy Jób története nem elsősorban a szenvedő emberről, a barátok csetlő-botló „igazságairól”, hanem sokkal inkább Isten megmagyarázhatatlan szeretetéről, kizárólagos hatalmáról és végtelen kegyelmességéről tudósít.”
- „A hívő ember is vélekedhet sok mindenben tévesen, túlértékelheti saját helyét Isten előtt, és gondolhatja azt, hogy hite, erkölcsi teljesítménye megfelelő alapot szolgáltat az Isten színe előtti megállásra. Isten pedig arra használta fel a Jóbot ért nyomorúságokat, hogy hitbeli alapjait helyre tegye, megerősítse, hogy a megpróbáltatásokból a korábbinál sokkal érettebb hívő emberként kerüljön ki.”
- „Peter Masters könyvét elolvasva ugyanaz a rácsodálkozás és megnyugvás vesz rajtunk erőt, mint amikor egy nehezen értető, vagy kevésbé jelentősnek tűnő igeszakasz mélyebb értelmét, összefüggéseit a képzett és lelkiismeretes igehirdető kibontja. Ilyenkor fülünkbe cseng Pál apostol kijelentése: „A teljes írás Istentől ihletett, és hasznos...” Mindezeket túl személyesen is sokat nyújt a könyv. Ha egy mondattal kellene jellemezni, azt mondhatnánk: a lelki rövidlátás ellenszerét kínálja. Bár középpontjában nem a szenvedés problematikája áll, mégis rendkívül értékes tanítást rejt a hívő ember szenvedéshez való viszonyáról, Isten mindent kézben tartó hatalmáról – bátran kijelenthetjük, hogy szemléletformáló erővel.”

Kérjük, keressék a *Jób könyvének rejtett kincsei* című kiadványt az Ébredés Alapítványnál (imargit@bibliaszov.hu, tel.: 0628-452-334), illetve a gyülekezeti könyvterjesztésekben!

Szeretettel kívánjuk, hogy a mű minden olvasó számára maradandó kincseket, valódi lelki gazdagodást jelentsen!

A munkatársi közösség nevében *Mikoliczné Virág*

ÚJ KIADVÁNYUNK:

Peter Masters
Jób könyvének rejtett kincsei

Biblia Szövetség Egyesület, 2023.

Terjedelem: 64 oldal;

Ára: 1300 Ft

Megvásárolható vagy megrendelhető
az **Ébredés Alapítványnál**
(2119 Pécel, Kálvin tér 2/B;
e-mail: imargit@bibliaszov.hu;
tel.: 06-28/452-334),
illetve a keresztyén könyvesboltokban és
gyülekezeti iratterjesztésekben.

Beszélgetés a pasaréti csendesnap ebédszünetében (1-2-3. kép)

A meghirdetett rendezvényeken a Biblia Szövetség Egyesület hang- és képfelvételt is készíthet, amit saját célja megvalósításához felhasználhat. Ön a jelentkezéssel és részvétellel ezt elfogadja, és ehhez beleegyezését adja.

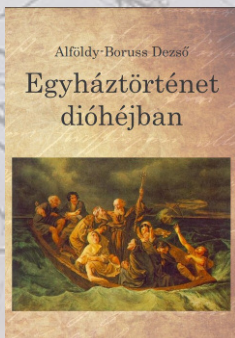
A Biblia Szövetség Egyesület, az Ébredés Alapítvány és az Országos Bibliaiskola Alapítvány tevékenységét a Miniszterelnökség és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. is támogatta:

A Biblia Szövetség Egyesület tevékenységét az Országos Bibliaiskola Alapítvány is támogatta.

ÚJDONSÁGAINK

Alföldy-Boruss Dezső:
Egyháztörténet dióhéjban
Ébredés Alapítvány, 2023
Terjedelem: 84 oldal;
Ára: **800 Ft**

A népszerű református lelkipásztor, vallástanár, bibliaiskolai oktató legújabb kötete, amely az egyetemes és magyar protestáns egyháztörténet rövid foglalatát adja áttekinthető, olvasmányos formában.

Cs. Nagy János:
Mindenkor az Úrral leszünk – Az 1. Thesszalonikai levél magyarázata
Ébredés Alapítvány – Péceli Református Egyházközség, 2023

Terjedelem: 120 oldal; Ára: **800 Ft**

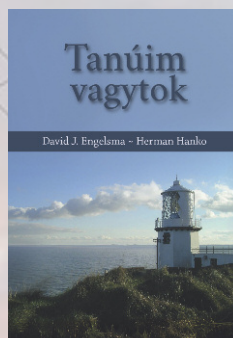
„Amikor a Thesszalonikában, a mai Szalonikiben élő keresztyén beletekint a múlt mély kútjába, kétezer év mélységében felcsillan a legdrágább mennyei gyémánt: Jézus Krisztus evangéliuma.” (Részlet a szerző előszavából)

Kulcsár-Rabocska Levente:
„Az Úr adta, az Úr elvette”
Ébredés Alapítvány, 2023

Terjedelem: 16 oldal;
Ára: **400 Ft**

A keresztyén élet egyik legnagyobb és legnehezebb kihívása a veszteségek feldolgozása. Bár nagyon jó lenne ezeket az életünkben tökéletesen kiiktatni, a földi életben sajnos nem lehetséges, és erre vonatkozóan ígéreteket sem kaptunk a Mindenhatótól. Nem azt ígérte ugyanis az Úr, hogy ilyenek nem fordulnak elő, hanem hogy ő mindezekben és mindezek ellenére mindig velünk lesz, és nem hagy el minket soha. Erről szól ez a kis kiadvány.

David J. Engelsma – Herman Hanko:
Tanúim vagytok

Ébredés Alapítvány – Péceli Református Egyházközség, 2023

Terjedelem: 172 oldal; Ára: **1.900 Ft**

„Ha Isten megengedi, nemcsak azt akarjuk elérni, hogy az igazság ellentmondás nélkül, győzedelmesen megállhasson az ellenséget elnémítva, hanem azt is, hogy beszélgetőtársunk lelkében diadalmaskodjon, és száját megnyitva őt bizonyágtévé formálja.” (Részlet a kiadványból)

Vásárhelyi Bálint Márk szerk.:

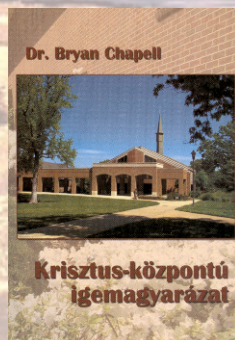
Református hitvallások az egyházzól
Ébredés Alapítvány – Péceli Református Egyházközség, 2023

Terjedelem: 40 oldal; Ára: **400 Ft**

Isten Igéje ma ugyanazt tanítja Krisztus egyházáról, mint száz, ötszáz vagy kétezer évvel ezelőtt. Az Úr ugyanúgy tekint az ő népére, mint a reformátorok vagy az apostolok idején. Erről tanúskodik ez a református hitvallásainkból

összeállított válogatás is.

ÚJRA MEGJELENT!

Ára: **500 Ft**

Ára: **500 Ft**

A Biblia és Gyülekezet című folyóiratra a 11742331-20003610 számlaszámon vagy postai utalványon lehet előfizetni
Előfizetési díj 2024-ben: *belföldre:* 5.000,- Ft/év; (10 pld. felett 4.000,- Ft/pld.); *külföldre:* – *európai országokba* 8.000,- Ft/év;
– *egyéb országokba* 9.000,- Ft/év. Az előfizetés nélküli árus példány ára 750,- Ft. A folyóirat megjelenik negyedévenként.

A Biblia és Gyülekezet szerkesztősége és kiadóhivatala a Biblia Szövetség Egyesület címén
Kiadja a Biblia Szövetség Egyesület megbízásából az Ébredés Alapítvány, felelős kiadó: Szabó László

* * *

Biblia Szövetség Egyesület címe: H-2119 Pécel, Kálvin tér 2/B Telefon/fax: 06 (28) 452-334 Internet: www.bibliaszov.hu E-mail: bsz@bibliaszov.hu
felelős szerkesztő: Sipos Ajtony Levente; szerkesztő: Nagy Zsolt Béla; szerkesztőbizottság: Alföldy-Boruss Dezső, dr. Cs. Nagy János, Margit István,

Nagy Zsolt Béla, Sipos Ajtony Levente; tördelés: Horváth Mária

Címlap fotó: Csoportképek az őszi csendeshetekről

Fotók: dr. Mikolicz Gyula, Nagy Zsolt, dr. Viczián Miklós és mások

– Kéziratokat nem őrünk meg, és nem küldünk vissza! –

Nyomatás: Prime Rate Kft. 1044 Bp., Megyeri út 53. – HU-ISSN 0866-2932 (nyomatott) – ISSN 2064-0269 (online)